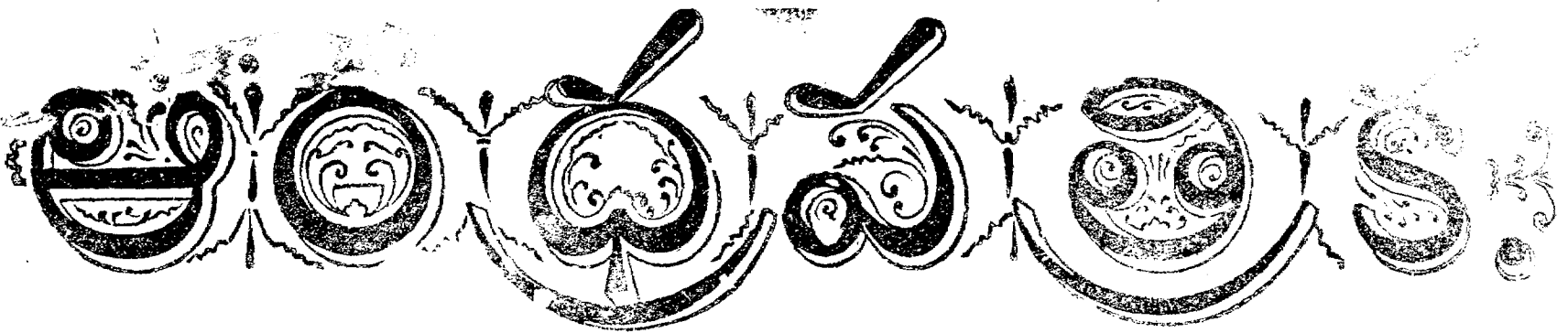

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

Telephone No. 511

310543

ప్రతిదినము పకటింపఁబడును

Vol. 9. } ఐన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ మార్చి నెల 8-వ తేది గురువారము } No. 488
సంపుటము ౯ } డి. ఉ. భి. నా. మ. స. ప. త. ర. ము, ఫాల్గుణమాస బహుళ షష్ఠి ౬. } సంచిక ౨౮౩

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగలదా, కలుమందులవలన మోసముగలుగను. వంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను ప్రసిద్ధి.

అమృతాంజనము డి. పో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మార్షల్స్ పోర్టబుల్ స్టీము ఎంజినులు

తయారుచేయుట కగు వ్యయము తగ్గినందున మార్షల్స్ పోర్టబుల్ స్టీము ఎంజినులను తగ్గుదల ధర్మపకారము
యిచ్చుటకు వీలుగనున్నదని మిక్కిలి సంతసముతో తెలుపుచున్నాము.

స్టాకునుండి సరఫరా చేయబడును

ఈదిగవ తెలుపబడినవాటిని స్టాకునుండి సరఫరాచేయుగలము. 6, 8, 12, 14, 16, 20 గుట్టముల వవరు
గలిగినట్టియు మామూలుగా నమర్చబడు మేలైన పరికరములు గలిగినదియు సరఫరా చేయబడును.

మార్షల్స్ పోర్టబుల్ స్టీము ఎంజినులు హిందూదేశముందు అంతటను ఉపయోగించబడుచున్నది. అవి ఉత్కృష్టమైనవిగాను
ఎక్కువ ఖర్చులేనివిగాను, చాలకాలమువరకు మన్నినదిగాను యున్నవి.

పిండిచేయుటకు, పొట్టు విడదీయుటకు, పంపుచేయుటకు, పైలు డ్రైవింగుకుతగినది. మత్తీయు కంట్రాక్టువారులకు, కట్టడములు
కట్టువారికి మిక్కిలి ఉపయోగము చిత్రవిచిత్రపు జాబితాకు నేడే వాయుడు. మీకుకావలసిన ఎంజినుగూరించి గాని
లేక స్టాంబునుగూరించి గాని మంచి ప్రవీణులు సలహానిచ్చెదరు. సలహాకుగాను కట్టుమేమియు నివ్వ నవసరములేదు.

Marshall, Sons & Co., India, Ltd.

Engineers.

9, Second Line Beach, MADRAS.

and at

COIMBATORE, TANJORE.

CALCUTTA, BOMBAY, LAHORE, BEZWADA.

107-108 డిగ్రీల యెండవేడిమి తెలియకుండు టెట్టు ?
వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి

(1045)

అమృతామృతలతైలము

అమృతామృతలతైలము తలకు రాచుకొని స్నానము చేసిన ఎంత ఎండ వేడిమి గాని తెలియదు. ఈ తైలము పుష్పము, మెదడునకును చలవకలిగించి, నరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలము చేయును. అమృతామృతలతైలము బోనణచును; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరసిన వెంట్రుకలను నలుపు చేయును; పట్టుకుచ్చువలె వెంట్రుకలను బెంచును. వడదెబ్బలను రానియ్యదు. యోచన చేయువారికి ఇది అంకిలి మంచి తైలము. సమస్తమైన నేత్రరోగములకును, శిరోరోగములకును జగత్ప్రసిద్ధి చెందినది. స్వాంతు, పోస్టోనియములు ప్రత్యేకము. ధర 6 అవున్సుల సీసార్పు 1-0-0. [క్యాటలాగు ఉచితము. అంబిలిరానము: "పండిత" మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పన్ పేధి, మదరాసు.

మొదటి పాఠము !! మించిపోవును !!
ఏలూరులో గొప్ప మేడలాటరీ టెక్నెట్టు 550 మాత్ర మేయున్నది
2750 టెక్నెట్టు ఖర్చు పడినది రు 16,500 లకు మేడ లాటరీ

మొదటి పాఠము } మొత్తము 3300 టెక్నెట్టు } ఇది యేతగిన
నరసింహులగారి } టెక్నెట్టు రు 5 లు మాత్ర మే. } తరుణము

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గొప్ప మేడలాటరీని నాథాలూరు మునిసిపల్ కలెక్షనరు గారి కింద 148 రు 80 లకు రెండవ పాఠము చేయించినది. ఆ పాఠము పూర్తియైనది. 800 టెక్నెట్టు మాత్రమే కలదు. టెక్నెట్టు కావలసినవారు తరగి పడినవో దొరకవు. 2. టెక్నెట్టు పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే చేతియెత్తు ప్రత్యేకమున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను, స్వరాజ్య పునరాధిపత్య ప్రభుత్వములో గొప్ప మేడలాటరీని, మేడలాటరీలయెందుట ఏలూరులోనే లాటరీ కలదు. 3. ఈ టెక్నెట్టులకు నమూనాలో సామాన్యముగా యెంట్ల కమిషన్ వగయిరా ఖర్చులపొస మిగతా సామాన్య లాటరీ చేయునది ఏలూరు వెంట్రుకలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నుంచును. 4. ఈ మేడలాటరీలకు వగయిరాలు లేవు. లాటరీలో గెలుపొందినవారు వెంటనే తమ స్వంత ఖర్చులతో క్రమ మైన దస్తావేజు వ్రాయించుకొని రిజిస్ట్రీ చేయించుకొనవలెను. 5. టెక్నెట్టు కావలసినవారు తమ పేరు, నివాసము స్పష్టముగా వాసి టెక్నెట్టు 1-కి రు 5.00 చొ॥ నా పేరు ముదియార్డుల చేసినయెడల వెంటనే టెక్నెట్టు తిరుగ జూతాలో వంతును. 10 టెక్నెట్టు ఒకేసారి కొను వారికి ఒక టెక్నెట్టు కమిషనుగా నివ్వబడును. 6. టెక్నెట్టు వి. పి. గా సంపాదించు. పోస్టాఫీసులకు పంపిణీ జరగాలు యివ్వబడును. మద్రాసు నందు టెక్నెట్టు ఈ దిగువ తెలుపబడిన కలెక్షనరులలో నుంచువారివద్ద దొరుకును (1) వి. కే. ఎ. గి. రావు పంతులుగారు, 4 బోంబే రోడ్, ఆంధ్రప్రదేశ్ 7 కలెక్షనరు, మద్రాసు. (2) పి. వి. నారాయణ స్వామి నాయుడు, మాజీ టెక్నెట్టు కలెక్షనరు, 97, గిడ్డంగి పేద, మద్రాసు. మద్రాసు నుండి సాక్షాత్తులై ఈ టెక్నెట్టు చేయబడినది. బయటపూరిలో నుంచువారు టెక్నెట్టును రిజిస్ట్రీ మాత్రముగా పంపుటకై 0.40 లు అధికముగా పంపవలెను.

ఏలూరు మాటూరి సర్వేకం, మేడలాటరీ దారుడు.
1-1-1928

కావలెను !! కావలెను !! కావలెను !!
మూ సరస్వతీ వాచకములు, ఇతర ప్రచురణములు వ్యాప్తనకొరకు తెలుగుజ్ఞులయందు దంతులను కిరిగి పనిచేయుటకు ప్రాచీనింగు ఏ టెట్టు కావలెను. ఇదివరలో పాఠశాలలో పాఠ్యాంశములుగాను లేక సూర్య నైజర్ గా గాను పనిచేయున్నవారికి ప్రాముఖ్యత యియ్యబడును. జీతము ముప్పదిరూపాయలు, మరియు రెండువలె ఖర్చులు వెనుకటి అనుభవము, వయస్సుతో ఈ దిగువ విలీనమునకు వ్రాయవలయును. కె. యల్. యన్. సోమయాజులు, రాజమండ్రి, గోదావరి జిల్లా.

ఒకసారి దయచేసి మా ప్రదర్శనశాలను, నమ్రకమును, మాటపదమును, ఖుద్దన పరిశీలింపును.

మంచి కెంపుల హాంబిల్స్ ధర రు. 90-150 వరకు గలవు. మంచి కెంపుల హాంబిల్స్ ధర రు. 50-150 వరకు గలవు.

మంచి కెంపులు సమస్తముగా రమణీయమైనవి కట్టబడినవి. చిన్న, పెద్ద హాంబిల్స్, లీ, లిల్స్, డెడ్ లిల్స్, టీకాల్, పరిశీలనలు మొదలగునవి అమృతామృతలతైలము సేద్యముగాను వి. కే. ఎ. గి. రావు పంతులుగారు సేద్యముగాను. ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ. 25 వైద్యులబాధ్యుడు, మద్రాసు.

తామర తైలము
తామర, తిరు, మరద మొదలగువాటికి మంచిమందు వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము వెల 0-6-0.
అమృతామృతలతైలము, మద్రాసు

రత్న పురుష లేహ్యము

సుఖవ్యాధులవలన, అతిసంభోగమువలన, ఇతర కారణముల వలన, కలిగిన కుష్ఠ నష్టమును పోషించి బలముకలుగ జేయును. ఈ మాలి కామహిళ తెలియనివారు ఉండరు. విశేషించి వ్రాసిన నర సరము లేహ్యము. శ్రే 1-కి రు 4-0 లు. శ్రగ లేహ్యము: అన్ని శ్రగలకు అమృత మందు శ్రే 1-కి రు 1-8-0 లు. కోగువారికి శ్రేహ్యము విచిత్రము.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల
రాయవరం, గోదావరి జిల్లా.

మంగలి కత్తులు

కత్తుల తాళములు.
ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే చేయబడినది. ప్రాత్యక్షింపుడు.
వెంటనే ధరల క్యాటలాగును వ్రాయుడు.
వి. వె. కత్తుల అండ్ కో లిమిటెడ్
కత్తుల అండ్ లాక్ మేకర్స్ లెడ్.
కెన్యాపురం (గోదావరి జిల్లా)
కెన్యాపురం అండ్ కో: "ఇంజనీరు" కెన్యాపురం.

మలయచందనము

గనేరియా అను ఔషధమునకు విశేషము
పథ్యము లేదు. పిశిరాలో పని చేసి,
ఎలుపు, కెలుపు, కచ్చు, అను మాలి
ఇతరముల నె క లో గ ము కు
పూటలలో మున్నును. శ్రీ లో ను
కాదులకు మద ఇది కాక మున్ను
దర్శి 1 కి రు 2-0-0

బెంగాలు నాగపూరు
రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్
(ఇంజనీరులలో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)
నో టీ సు

ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రాత్యక్షింపులకు ఉపయోగము లేనట్టియు సామానులు ఖరీదా పురములో కొనెనీ వేలము అనరణమునందు మార్చి నెల 12 వ తేదినండి ప్రతిదినము ఉల్ల యము 8 గంటలకు బహిరంగ వేలము చేసి విక్రయించబడును. 50 కున్నుల ఇత్తలి బోరింగులు, 2 టన్నుల రాగి తోకలపడిన బోరింగులు, 12 టన్నుల కంచు బోరింగులు, 75 టన్నుల పోత ఉత్పత్తి తునకలు, 700 టన్నుల డబ్బా. వి. తునకలు, 40 టన్నుల సి. వి. గాస్ వంకర తునకలు, 120 టన్నుల టైల తునకలు, 150 టన్నుల స్పిరింగు ఉత్పత్తి తునకలు, 6 టన్నుల ఆకు రాళ్లు తునకలు, ప్రాత్యక్షింపులకు సామానులు, ఉపయోగింపబడు తగినట్టి కిరీసన్ మూడు డబ్బాలు, ఖాళీ రంగు పిసాలు, ఖాళీ 5 గాలనుల ఇనుప డబ్బాలు, ఇతరమైన తునకలు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన వస్తువుల నడపరించి వేలము జరుగును.

వేలములో కొన్ని సామానులకు యేలము ముగించి లేదని నుండి 2 మాసములలోగా తీసికొని పోవలెను. లేనిచో సంచ కారముకొని కట్టినసొమ్ము తిరిగి ఇవ్వబడును. (2) సామానులన్నియు టన్ను 1 కి రు 0.80 లు చొప్పున కంపెనీ వారిచే బండ్లలో ధరించేయబడును. (3) కొనినటువంటి సామానుధరలలో 100 కి 25 సెంటుల తక్షణమే రైల్వే వేలముదారులవద్ద సంచకారముకొని చెల్లించి రికిదును ఆమృత మైననాడే పుచ్చుకొనవలెను. వివరములు తెలియగోరువారు ఈ దిగువ సంతకము చేసిన వారికి గాని లేక ఖరీదా పురములో నున్న రైల్వే వేలముదారు, విలి యూయా (బదర్నవారికి వ్రాసినను బడయులరు. ఏ టెట్టు గారి ఉత్తరువు నుసరించి జె. ఎ. సింప్సన్ కంప్రైజర్ ఆఫ్ సోర్సు

By the order of the agent
J. A. Simpson
Controller of stores

బెంగాలీల రాష్ట్రాభిమానము

మాంస్వస్థ రుగార్డియను పత్రికావిలేఖకుని
విమర్శనము

నేను బెంగాలునందు అతి స్వల్పకాలము మాత్రమే ఉండినందున రాష్ట్రమును గూర్చి ప్రత్యేక కన్పించిన విషయములు నేను గ్రహించలేదు. ప్రత్యేక జ్ఞానమును పెంచుచుండు చిరకాలాభిమానమును తాను ముందంజవై చెప్పి బెంగాలు గర్వపడుచున్నది. ఇతర రాష్ట్రములు గూడ నీవిధముగ నేయగలిగినవలె నేను వింటిని. సుయుక్త రాష్ట్రములలోని నామృదీయ జోడు నాతో నట్లు చెప్పెను. నిజమైన రాష్ట్రాభిమానము జేయుటలో సంతను అధికముగ నుండునది బెంగాలీలకే. బెంగాలులోని మహమ్మదీయులు బెంగాలీ మతమును బెంగాలునుండి కలుపబోయిన బెంగాలీలకు విద్వంతులు బెంగాలీల కేర్పించి స్వరాష్ట్రముతోటి సంబంధము నుండుకొనెను. చిరతెలువనూ, సంగీతము, వాఙ్మయములందు బెంగాలీలకు ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వము గలదు. భారతజేతములో నాగరకముగల రాష్ట్రము, బెంగాలుకాకపోయేదు. తాముక బాటియని బెంగాలీలు కనుగొన వారంభించినారు. మదరాసునుండివచ్చిన ఒకతమిళుడు గూడ నీట్లే పలికెనుగాని తన స్వంత రమిత రాష్ట్రమును గూర్చి ప్రత్యేకముగ చెప్పకపోయెను. "చిత్రకళలు, సంగీతము, వాఙ్మయము, కంటలయందు తెమిళులును, బెంగాలీలును జేతములకు మార్గ దర్శకులుగ నున్నారు. బెంగాలు సంగీతమునకును తమిళ సంగీతమునకును, విశేషము భేదముండదు. వాఙ్మయములో మాత్రము బెంగాలు తాత్పర్యముగ ప్రకటనము నాకవిమించినది. తమిళులు ఉత్పాదకములు బెంగాలు తీవ్రవార్తములకన్న రసవంతముగ నుండును."

బెంగాలీలకు రాష్ట్రమును జూచుకొని గర్వపడునట్లు నిస్సంశయము. నేను బెంగాలులో నడుగుపెట్టి ఒక్క దినమైన ను గాతేదు. ఈలోపుననే "కలకత్తాలో ఆసియా" యనియు నేను బెంగాలీలను ప్రవర్తించునో భారతమంతయు నట్లు ప్రవర్తించు" నను కేకలు వినిపించెను. చదువు కద్దిక నచ్చిపెట్టి ఒక బెంగాలీ నాయుడవచ్చి అంగ విశ్వవిద్యాలయములందు ప్రథములుగ నిలిచిన బెంగాలీల శ్రేష్ఠుల వీరయ్యులెట్టి ప్రపంచములో నెల్ల బెంగాలీలు మిక్కిలి ప్రతిభావంతులని, ప్రైవేటుగ చెప్పుకొనెను. యూరోపియను ఉద్యోగముల బదులు భారతీయులను నియమించుట యంగీకారమేనా అని నేను గ్రామస్థులను ప్రశ్నింపగా నాతో నుండిన యనుచరుడు నాప్రశ్నలో "భారతీయులు" అనుపదమునకు "బెంగాలీలు" అని యనుకరించు నుండెను. బెంగాలు తా నొక బాటియని కలంప మొదలిడినది.

ప్రత్యేక కన్పించెడి యంశములను బట్టిచే నిర్ణయించుట నివచ్చిన, ఈ విషయమై బెంగాలు అభిప్రాయము సంగీకరింపవలసినవచ్చును. బెంగాలీలని పేర్కొయే ఒక విధముగ నుండును. ఇతరులను ఆర్పించును. గ్రామములలో, ప్రజల దార్ధ్ర్యము అంతగ లేకున్నను, ముఖము కళకళలాడుచుండును, సరి, పట్టణములలోని విషయములు నాటామగ నుండు ననుటయందు గుండెనా మేమిగలదు. తెల్లని గడ్డము, కంటి యద్దములు గలిగిన లావాటిముగలి బెంగాలీ వానిని జూచిన, ఆతనికుండిన తెలివితమ, భూకృషియందు ఇతరుల కింకొరకుండునా యని మనకు తోచును. ఇతరయు కపటము యనియు కంకిలపదలనే వచ్చును.

ఇతర రాష్ట్రములనుండి వచ్చినవారు ఇదంతయు కపటము, వ్యక్తిత్వము అని యందురు. బెంగాలుజాతి కనమాన కిరముగ నెంతో, వాయుబడియున్నది. బెంగాలులో నడుగుపెట్టగానే, యూరోపియనులను, ఇతర రాష్ట్రీయులను నమోపించి బెంగాలీల తగుతు బెతుతులకు మోసపోగల దనియు నీటివల నమానతనే, వీరను వధు చిత్తులనియు పాచ్చుకొనురు. ఈయూరోపియ కనుకూలముగ ఆధారము తెన్నియొగలవు. అందుచేత దానిని మెంటునే నిర్ణయము చేయుటకును పిలువెను. వైరభావము ఏమాత్రములేనివారు సయిత మిట్లే నుండును. అయినను, బెంగాలీల సవేరితా త్వములు యొకవాడుయై నట్లు నాకు తోచినది. రవీంద్రనాథ్ ఠాగూరు, జగదీశ చంద్రబోసు ప్రభులందరే, వివేకచంద్రబాబు, ఆరవింద ఘోషు, కర్. అమితోజ్ ఘోషు వగైర వహనీయులు, రాజ్యాంగవేత్తలు గల బెంగాలు నందు కేవలము పరిష్కా సామర్థ్యముగాక ప్రకేందనీయము లగు అంశములు గలవని చెప్పవచ్చును. నేను ఉత్తర హిందూస్థానమున కురుటన మొనర్చినపుడు అచ్చట కారణకారములవలన నుండిన బెంగాలీలు సంపాదించుకొనిన పేరు ప్రతిఫలము జూచి

ఉరువేరు లేక గురువార నిర్మాణ దీయించు రని నేను అంతకు పూర్వ మభిప్రాయపడి యుంటిని. కాని వారు దాక్షిణ్యమును సంపాదించుకొను, కళాకాలాభిభావమును నుండి ప్రజామంతన ములేతాను. స్వయం సహాయమువై నాధారపడి యుండురు. వచ్చిమూత్ర పరగజాలవద్ద రైల్వేతాముకు మిలిటరీ మోటారు మరమ్మత్తు పనిలోనుండిన ఒక ఇంగ్లీషు వానిని నేను చూచుట కటస్థించెను. భారత పరివాండ సోమతీతమును, ఆసమర్థతను నాకు నచ్చించి ఆతనికి వినుగులగిగెను. చివరన ఇట్లు చెప్పెను. "అయితే నాదేవునున్నతవిద్య సభ్యులైన బెంగాలీ యువకులు నలుగురున్నారు. వారట్లుగాను, వాటినిగూర్చి నాకు దిలకలేదు. నేను యాదృశమునందు ఆనందము ప్రత్యేకముగ సహా దిండుకొంటిని. అందుచేత నాకు తెలిసినంత వారికి తెలియజేయినను, వారికి తెలియ నది విశేషముకాదు, వారికి తెలియని వానిలో నవ్వుడుగుదురు. చెప్పగానే గ్రహించురు. వారు మంచి తెలివితలవారు. వనియందు శ్రద్ధగలిగియుండురు"

బెంగాలీలలోని లక్షణములు ఇంకటి తెలిపవచ్చును. కాల తెలివితలవారు. అనంతర ముండవచ్చును. కాని అది ఇతరులనుబాధింపదు. ఉత్సాహము, అవేగము ఎక్కువ మధ్యమజాతి వారు ప్రభుత్వము, బా. వైద్యము, ఉపాధ్యాయవృత్తులందును ప్రవేశించి నుత్సహించుచుండురు. ఈ వృత్తులకు తగ్గియున్న విశ్వవిద్యాలయ కళాశాలలందు విద్యార్థులు క్రిక్కిరిసియుండురు. ఈ సంవత్సరము కళాశాలలో జేయటకు 18000 మంది దరఖాస్తులు బెట్టిరి. కాని అందరినీ స్థానములు లేనందున 16,000 మంది దరఖాస్తులు మాత్రమే యంగీకరింపబడెను. సాంకేతిక కళలపై నిడివలలో నుండిన యజమాన్యభావము లిప్పుడెప్పుడుగ నున్నది. కాని అట్టి కళలనేర్చుట కింకను అవకాశములు విశేషముగ లేవు. విశ్వవిద్యాలయ చదువు నేర్చుకొని పరీక్షలందు తీర్పులు గావత సహవారిసంఖ్య హెచ్చుచున్నది తాము పాలికాతి యనియు ప్రార్థనలులేనివా రనియు తమవై మోపబడెననిదలు బెంగాలీ యువకుల కెల్లకను బాగుగ తెలియును. ఒక బెంగాలీ ప్రెసిడెంటులములో చేరగానే, ఆయనముల చేపట్టుటయూ, యని వాని కల్లి ఎంతాని చేసినట్లు నాతో నొక బెంగాలీ యువకుడు చెప్పెను. "ఈ యాచారము తొలగుటకు మా కొక కటాల ముండవలెను. నిర్వంధ ప్రెసిడెంటులు ముండవలెను. ఆయనకు బహిష్కరమును గూర్చి మీరు యూరోపునందు అడవిడి గానింపవచ్చును. కాని మేము బెంగాలీలము మెట్లు మొదట ఆయనములకు బట్టుకొనకుట నేర్చుకొనవలెను." అని ఆతడు నాతో చెప్పెను. ఆతడు తెలివి, చిత్తశుద్ధి గల వాడు. ఆతను చెప్పినవానిలో నిక ముండవచ్చును. తన బాటిని ఆతడు బాగుగ నుండును.

ఈ ప్రాంతకాలపు కళంకమును తొలగించు కొనవలెనని కోరికతో, యుద్ధమునకు పూర్వమున బెంగాలీలు ఉత్పదన కళకుగు నుద్ద్యమముల ప్రారంభించిరి. ఈ ప్రయత్నము మరల నెప్పటికైన ను కలుగవచ్చును. బెంగాలీల అసామాన్యమగు మేధావి, చురుకుదనము, వృత్తిలేకనుండు యువకుల సంఖ్యనుబట్టి చూచిన-గండము రెండుసంవత్సరములలోపల కటస్థించుకుండునా యని న్యూరంపకమానదు. కాని బెంగాలీ తెలివి, ఓర్పు, ఓడిపోయినను, గండమునుండి తప్పించు బౌద్ధిగము బెంగాలీల యందు తగినంత యుండునని అనుభవజ్ఞులు కొందరు నిక్కచ్చి చేయుచుండురు. వారు చెప్పెనది నిజముగ నుండవచ్చును. నాది నిక్కయములేదు. మాంటాగువిభానము జరిగిననకు వచ్చు ఎనిమిది సంవత్సరముల లోపుగ భారతజేతమునందు విప్లవ మేమియు కంభివించదని నేను గ్రామముల సంచారమునుబట్టి యభిప్రాయ పడితిని నే నొక బెంగాలీయువకునితో నొకమారు చెప్పితిని నేను పోరవడితినియను జేతమునకు ఎనిమిది సంవత్సరముల కాలము పిచ్చుండదనియు ఆతడు వృధాముగ ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. నేనటు లేక గ్రామస్థుల సహాయములేక విద్యార్థుల తెట్టి విప్లవమును ఆరంభింపవలరు. బెంగాలునందు నేనలేదు. బెంగాలీగ్రామస్థుని గూర్చి మాత్రము.

గ్రామములలో నేర్పడుచేయు కయతులను, నొప్పు భూస్వాములను, భూములను కాలము మార్చుట తీసికొనెడి వారు కొందరున్నారు. వారిరాబడి కొద్దియై యొన, స్వగతి యంగీకరముగ నుండును. వారి కుమారులు సారకాలలందు విద్య బొంది కట్టణములందు ఉద్యోగముల ప్రవేశించుట, అప్పుడప్పుడువారు తమ స్వగ్రామమునకు తెల్లి లయూరివారికి రాజకీయములందు ప్రబోధము గావింతురు. వీరికి కట్టణముగ నుండునది రయతు. ఈకడు కొద్దిపాటి భూమిని సాగుబడిచేయించును. ఆతడు కంజాయరయితం భాగ్యవంతుడునుగాడు. అయితే, కట్టణము లంకలి రయితం భీషణాడునుగాడు. ఆతని కంటలు,

వరి, జనపవార మున్నగువానికి సంగత్వో మంతయు కాలము వినియోగించి సవరము లేనందున ధాన్యము విడుదలములందు చెవిని బెట్టుటకు కొంత వ్యర్థమైయుండును. అతనికి యిష్టమున్న, ఖర్చు ఉత్పత్తి యందు పాల్గొనవచ్చును రాగల సంవత్సరము శ్రద్ధతో నూలునడకవలెనని జాగ్రత్త సత్ప్రయత్నము కొనినట్లు నేను వింటిని. ఈ సంవత్సరము మాటలాడుచుండును, అమ్మటు యంగును, చేపల బట్టుటయందును గడవ నించివాడు. నేను చూచిన గ్రామములు అంత ప్రబోధితమైవియు గావు మన కడ్డి యుండివియు గావు. వారికి క్షుద్రాజ్య భావములు అందెవి గాని అవి స్వప్నముగ లేవు. "మాపూర్వీకులకన్న, మేము కష్టములపాలైతిమి ఇదంతయు విశేషము ప్రభుత్వములకు నెర్పజే నదని మేము వింటిమి. మాకు స్వగ్రామమువచ్చు ననియు అప్పుడు సౌఖ్యముండుననియు వింటిమి ఇప్పుడు జేతము కాను లాను కష్ట ప్రదమగుచున్నది. విదేశీ మును నూ భూమిపై ను ప్రభుత్వముల సంధున మా జేతములే యొనతో, మాకష్టములకు వారు సంబంధముగ తెలిసికొనగలరు. స్వగ్రామ్య మంతర్వ్యతిరేకం అట్టిచిన, న. తయంచిది. గాంధీ మహారాజు గారి యనుచరులు మాద్రుకు వచ్చినపుడెల్ల మాత్రేమము గోరవారికై మెలంగుదురు. నేనుక పారి కొరకై మాకేక్కిలది సాయపడుటకు సంసిద్ధులముగ నున్నాము." అని యీ విధముగ జావకు లండురు.

కొన్ని జిల్లాలలో, రయతుల రాజకీయ ప్రబోధము ఇంకను అభివృద్ధి చెందెనని నేను వింటిని. ఈ యభివృద్ధి అనవాయజారులకే కష్టముగ నుండునంటికి వచ్చిన దనియు నందురు. ఆ గ్రామములలో ప్రభుత్వమువారి కన్న అసహాయవాదులనే వారి వాగ్దానము లేకుండునని విశ్వసించుచుండురు. నేయూ లేకరయతో సంబంధముగ నుండినగాని స్వగ్రామ్యమురాదని రాజ్యాంగ వేత్తలకు తెలియును. రయతులు విశేషముగ ప్రశ్నింప చేయకుండ తమ విప్లవకరమగు నుద్ద్యమమునందు చేరవలెనని ప్రచార కల కలంపు. కాని బెంగాలీలముటులు ఇట్టి ప్రశ్నలచేయుచో, విప్లవములకు లాభము లేనని బెంగాలు విద్యార్థులకు నున్నంత వచ్చును. మాన్యస్వేచ్ఛకు గార్చియను.

స్టేట్ కౌన్సిలు సమావేశము

క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ అమెండ్ మెంటు బిల్లు

6 వ తే ది ను ర్చు

6వ తేదీన జరిగిన స్టేట్ కౌన్సిల్ సమావేశమున ఆంధ్రప్రదేశ్ వారిచే సంగీకరింపబడిన క్రిమినల్ ప్రొసీజర్ కోడ్ అమెండ్ మెంట్ బిల్లు చర్చయవచ్చెను. క్రితరంగారి పేర కి సవరణమును, సావర్జనుగారి పేర నొక సవరణయును ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండెను. 67 మాంక్రెఫ్ట్ స్మిత్ గారు ఈ బిల్లుచర్చ సందర్భమున స్టేటు కౌన్సిలులో మొదట ప్రమాణము ప్రకరించి పోలీసు డైరీలు సాక్ష్యముగ నుపయోగించవచ్చునా మొదలయిన విషయమును గూర్చి క్రితరంగారి కుపసాగించిన సవరణ ముఖ్యమైనది. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో సాక్షి చెప్ప వాస్తవము లు బద్ధము లని యుజువు చేయుటపై చూ ద్రాయి పోలీసు డైరీ ని గడి ఓంపవచ్చునని ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ నొసగిరి. కాని ప్రభుత్వము వారు ప్రతిహేతులతో పోంచియియుండిరి 67 మాంక్రెఫ్ట్ స్మిత్ గారు సవరణ యంగీకరింపకుచో కలగు సవరణులతెలిపి స్టేట్ కౌన్సిలులో దీనిని మార్చదలసి తెలియించిరి పోలీసు డైరీని ముద్రాయి కొనకట కొద్దివారి యిష్టమునకు వదిలివేయవలెనని క్రితరంగారి సవరణ యర్థము. ది. వేళ కొద్దివారు డైరీని చూడనిచ్చినను నేనుకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయములనే చూడనియ నలెనయ్యు, ప్రమాణమునకు భంగంకరము లగు విషయములను చూడనియవలదనియు పల్కి బిల్లు సంగీకరింపగలరె, ఈసవరణ ను హామీమొందరుగారితో ప్రైవేటుగా చర్చించి సమాధానము ముద్రుచ్చి సరకము కలుగునట్లు చర్చ కట్టకే రిటి వేయవలెనని కోరుచు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సేషన్ కోర్టు డివిజన్ డివిజన్ నామముల హామీమొందవలె నీవమునము ముద్రావించు కుదుర్చుకొన నిర్ణయము నున్నారని పలికిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజ్యాంగం ప్రాయశి గారు చర్చ నిలుపుట కంగీకరించిరి. 67 మాంక్రెఫ్ట్ గారు భూములకు హామీ చర్చ నిలుపువలెనని బయ్యగ వారింపబడిచే చర్చ ముగిసాటికరకు నిలిపివేయబడెను.

బొంబాయిలో టూల్స్ లైట్స్ నేర్పరచుటకు

కార్పరేషను వారునుమర్చించుట

బొంబాయిలో టూల్స్ లైట్స్ నేర్పరచుటకు గార్చిరి
జరిగి విధానము కార్పరేషనునకు సంగీకరించిరి.

'ఎంగు ఇండియా' సంపాదకాభిప్రాయములు

సమరావ్యయము

"గాంధీమహాత్ముని విడుదలజేసెదరా? ప్రభుత్వమువారాయనను విడుదలజేయు మాటే మనసున్నదా?" అని ఒక యువకుడు ప్రశ్నించెను. ఈ ప్రశ్న సాధారణముగా తెలుసుకొనదగిన ప్రశ్నగా మున్నది. యూరొపునుండి తిరిగివచ్చిన ఒక ప్రజామిత్రుని యొక్క ప్రశ్న, భారతదేశమందలి సామాన్య ప్రజాపురుషుల నే, గ్రామీణుల నే సారాసరిగానే, ఉర్రూతలూగింపబడినది. ఈ కాలమునందు మన బుజున వందల మైళ్ళుగాని నీరులేదు. దానివలననే, ఇదేకొంతో, ఇంతటి అమితమేమిటో, యిట్టిమనోదోషమేమిటో? క్రూరమోపును. ఇట్లు తెలియక ప్రశ్నించుట సామాన్యముగా భారతీయుని స్వభావము. ఇట్టి ప్రశ్నలకు గురవారికి దివ్యరత్న ప్రభుత్వరమిచ్చి నచ్చే యీ యనకును మనము దృఢముగా నాపి కేయనంతరగతగాని, నెలయు నంతరము గాని ఆయన విడుదల కావలెను" అని ప్రభుత్వరమిచ్చిరి. "ఉద్యమము నాపుటకు విలువలేదు" అని ఆయన వాడుచున్నాడు. "అవును మనము గొలుపొందుకొనుటకు ఆయన వెలువడవలెను"

"మన మేమి చేయవలయునో మహాత్ముడు చెప్పెను. ఆయన తెలివినదానము బహుస్వల్పమైనది. అది ప్రజాసామాన్యమునకు దేవతలవలెనది. దానినన్నియును విజ్ఞానాభివృద్ధిగాని, కళాభివృద్ధిగాని యెక్కిరలేదు. చిత్తశుద్ధియు, నిశ్చయమును మార్చుకొనలేదు." కృష్ణకుడు నేను జెప్పినవిషయమున గమనించి చెప్పి వొడగెను. "అవును మనము చేయవలసినది ఆయన విధించిన విధానము ననుసరించుటయే. ఆయన మనతో నెప్పుడును ఉండవలెను. అట్లుండుట ఆనవారము యెవ్వరైనా విధిచేయకాత్ స్వరాజ్యము వచ్చినదాని నుంచుకొనవలెను."

ఆ యువకుని మిత్రు డివిధమున వికల్పించుకొనుచు, మహాత్ముని జాతీయముగ నుండేవా యనియు ప్రభుత్వమువారు చక్కగ నర్థమొందుచున్నారా యనియు నడిగిరి. ఇది జనుల పూరించు మహాపురుషుని ప్రభుత్వమువారు, ఆ జనుల కోరికను వివర్థముగ చేరవలెనని నుంచిరి. మనమీ విషయమై యోచించునట్టికి, భారతపురుషులు సమరమునకు కాలు దువ్వలసిన అవకాశ మొక గానియును? సునమందరమును శ్రీపురుషులను, యీ సమరమునకు సిద్ధము గావలయును. మనకల్లులు పెరిగి పెద్దవా లైనపుడు, మనము మనజీవితమును నివృత్తిములగా గొడపి యీజీవితమును చాలించిన పిదప, యిన్నియో ప్రశ్ని అడుగు కుందురా? "ప్రభుత్వము వారావ్యయించిన సమరమునకు మన లలితంబు లేమని ప్రభుత్వరమిచ్చిరి?" ఎంతటికా! ఎంతటికా! తనము మన సంతతివారికి, మేమి ప్రతిష్ఠాను, సుఖమును, భాగ్యమును, ఆస్తియును యిచ్చిపోవుటకు కష్టపడుచున్నా మనకొనుచున్నాము గాని నిజముగా మన పిల్లలకు అప్రతిష్ఠను విడిచి పెట్టుచుము.

కాదు కాదు, మనము శ్రీపురుషులము. భైరవులతో సమరావ్యయమునకు, మహాత్ముని భవిష్యత్తుల యాజాతికి దగినటుల ప్రభుత్వరమిచ్చెనము. మహాత్ముడు మనలను కత్తితో ప్రభుత్వరమిచ్చి కట్టెను. ఇకను మనము ప్రభుత్వరమిచ్చి వడిన విధము, పాపమోచితముగా. భాగ్య ననుభవించుటయు త్యాగము జేయుటయు మాత్రము గలవు. ఇతర ప్రభుత్వరమిచ్చి అన్నియును పనికివచ్చిన ప్రభుత్వమునా టెలుల సమరమున కావ్యయించి నపుడు నిర్లక్ష్య భావముతో సాత్వికముగ నూరకొనుట, ఇట్టి ప్రభుత్వముతో సహకారము జేయకుంటితి యిదియును దెచ్చిపెట్టును. ఇది కోట్ల మందిగల ప్రేమ నిర్విర్యముగ, ప్రభుత్వముగ పడియుండవలసినదే! మార్చి 18 వచ్చుచున్నది. మనము అప్రతిష్ఠ, యవమానములకు లోబడు గానంద, ఆనందరావ్యయమునకు ప్రభుత్వరమిచ్చుటకు అడిగినమున మనము నిశ్చయించు కొనవలయును.

రాజ్యద్రోహనేరమును సంక్షేప్తము జేయుట

ప్రభుత్వమునెడ అమిత్రత్వమును వ్యాపింప జేసినందులకు కాంగ్రెసు వారిని నేరమనిగి డిగిలించి, కారాగారబంధితుని జేయుటలో శ్రాత్త యేమియును లేదు. కాని శ్రీయంతరుద్ధారి అన్న పురస్కారముగి కిక్కిరించిన గోదావరిజిల్లా మేజిస్ట్రేట్లు గారి తీర్పులో వ్యాయవాదులు గమనింపదగిన ముఖ్యంశ మొండుగలదు. ఈ ఆధికారి జ్యూరీజేటుకు నిదారింది, నేరమనిగి

నిదారింది, ఒకసంవత్సరం కఠినశిక్షయు, గొప్ప జరిమానాయు నిధించుటకు ఆధికారము గలదు. దానిని ఆయన చలాయించెను. కాని వారి తీర్పులో వ్యాయనిరూపణము విశేషము గానియు చున్నది. భారత దేశమునందలి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు విరుద్ధముగాని ప్రభుత్వవిధానమునకు విరుద్ధముగాని యెట్లు మాటాడినను భేదము లేదనుటపై ఆయన తీర్పు ఆధారపడి యుండెను. విధానము నంతరింపజేయలేనిని నిశ్చయించుకొన్న రాజ్యద్రోహమే యగుచున్నది.

"నిందకు దోహదం లేక తన యువవ్యాసములలో ప్రభుత్వ విధాన మంతరింపజేయలే నని చెప్పినను, అందువలన ఆయనకు కల్లునచేయ మేమియునులేదు. ప్రభుత్వవిధానము, బ్రిటిషుభారతదేశములో వ్యాయప్రచారము స్థాపింపబడిన ప్రభుత్వమే యగును."

ఇదివరలో వ్యాయవాదులకుగల భావములకన్న యిది యొక అభివృద్ధిగ గానియుచున్నది. ఇందువలన వ్యాయవిధానము సంక్షేప్తమగును. ఏదైన ఒకడు వ్యాసమునకుండు అడంబర విషయములు తొలగించుట లాభకరమే.

వదుకునూలు మిగిలినది

ఇద్దరు ఉద్యమభివృద్ధికిక అటంకముగలదు. వేదమునూలు రాబడికి ఇచ్చుటకు గరిపుచ్చుట తప్పక తన నడుమ చున్నది కర్మాటకములో యెదురుగానెల రూపాయల విలువ జేయు వదుకు నూలు కొనువారు నేయు వారలు. లేక ఊరకవడియున్నదని అభిభృత ఇద్దరు ప్రచారక సరఫాము వారు దెబ్బచున్నారు. ఆ రాష్ట్రములో కొన్ని భాగములందు కరవుండుటవలన ఇంకను నూలు యెక్కువక రయారు గావచ్చుననిగూడ తెలియుచున్నది. నిజాయితీయైన వదుకు నూలు జొరకుట లేదని యింకను చే మగ్గు మాల మీదమిల్లునూలు చాలవోట్లు ఉపయోగించుచున్న సంగతిమాట తెలియును. రాష్ట్రము ఇద్దరు సంఘములు నిర్మింపబడి అందు ఇద్దరువని ప్రత్యేకముగ జేయగలవా రుండవలెనని అభిభృత సంఘమువారు సలహానిచ్చుచున్నారు. అభిభృత భాషీ కాభివా రు తయారుచేయు ఇద్దరు ప్రచార విధానము నందు అట్టి పనివారలకు వ్యయపెండుటను గాని, గౌరవభుక్తులను గాని యిచ్చు నేర్పాటుగూడ గలదు. రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘములు తమతమ రాష్ట్రములలో ఇద్దరు నేత పుష్కలముగ జరుగుటకు యీవిధానము నవకాశముగ గైకొని పని జేయవలయును.

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

ప్రైమరీ విద్యాపోషణము గూర్చినచర్చ

వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో కలకత్తా మ్యునిసిపల్ లిల్లు గూర్చి జరిగిన చర్చలో కలకత్తాలో ప్రైమరీ విద్యకు పోషించవలసిన ప్రభుత్వ లేకగ్రీకుముగ నిర్మాణము మొనగిరి. జేలేంద్రనాథు బాసుగారు (1) కలకత్తాలో నివసించుచు 6, 10 రోడ్లకు ప్రభుత్వములలో నున్న బాలరక్షకు, బాలికలకు ప్రైమరీ విద్యగలపుటై 10/0 వంటివకు తక్కువకాకుండ మ్యునిసిపల్ పన్నులవలన వచ్చు ఆదాయమునుండి వ్యయము కావించవలసినదియు, (2) ఈచట్ట ఆంగీకరింపబడిన 10 సంవత్సరములలోపు కలకత్తాలో నిర్మించి షా (ప్రారంభవిద్య గలపుట కేర్పాటులు కావించవలసినదియు లిల్లులో నియమము కావించవలసిన సరణునుపాదించిరి. అనంతర సభ్యులు చాల సవరణలు నుపపాదించిరి. యన్. యన్. మల్లిక్ గారు మొదటికాజు సంగీకరించి రెండవకాజునా జేపించుచు పడి యెండోలోపు నిర్మించి షా (ప్రారంభవిద్య కేర్పాటులు గావించుట) సంభవమనియు, 6, 10 రోడ్లవద్ద వయస్సుకల పిల్లలు 60 వలకుండి కలరనియు ప్రభుత్వమువారిపక్షమున గాంగూడ్ గారు మొదటికాజు సంగీకరించి రెండవకాజునకు బదులుగా కార్పరేషనువారు ప్రతిసంవత్సరమునకు 1 లక్షల రూ॥ లకు తక్కువకాకుండ వ్యయము కావించవలసినదియు సవరణ నుపపాదించిరి. బాసుగారు సవరణ నుపపాదించుకొనుటకు గూడ్ గారి సవరణ యంగీకరింపబడినది.

శ్రీ భాగవత సప్తమా మహాభారతము

యందుభిగాను సం॥ ఘట్టాణము॥ ఆదివారమునాడు, రెనాతిరాలూకా, పోతుమర్రు అగ్రహారమున భాగవతసప్తమా (ప్రారంభించబడి, జయపథముగా నెరవేరినది.

ప్రత్యేకస్థలములందధిక ప్రచారము

(ఎంగు ఇండియా)

ఒక ప్రత్యేకముగ నిర్ణయింపబడిన ప్రదేశమునందు కాంగ్రెసు ప్రచారమును అధికము జేయుటవలన భవ్యమును కల్గుటయు పని సంపూర్ణముగ జరుగుటయుగల్గును. రాష్ట్రమున్నయును అందలి జిల్లాలన్నియును ఈవిధానము ననుసరించి బాగుగ పనిజేయవలయును. ఒక గ్రామము లేక కొన్ని గ్రామముల గల్గి యోనేర్పరచి ఒకదగ్గర నమృతముగల ప్రచారములను వానికివదిలేయవలయును. అన్నిటికీ ప్రదేశమునై జిల్లాయందలి మంచి కాంగ్రెసు ప్రచారకులకన్న ప్రసరించుటలను అందులకై నేతజేయుటలు చేయవలయును. ఆ ప్రదేశమును ఇంకొకరు చూచి అనుకరించు జట్టిదిగను కాలక్రమేణ దానంతటను మంచిపథమున విశాసముగల్గుదానిగ జేయవలయును. ఒక్కోచోట నిర్విధముగ జేసిన యెడల నెక్కువ ప్రచారము జేయకుండ నే యితర ప్రదేశములు గూడ ననుకరింపవచ్చును. ఈమహాప్రచారకార్యమును జేయుటకు తమంతట తాముగా వచ్చి పనిజేయుటయు తనిఖీ జేయుటయు పరిత్యజింపవలయు. పీఠలు జిల్లాలలో చాల బాధ్యత గల కాంగ్రెసు ప్రచారముజేయువారిని చెప్పనవసరములేదు. ఏమిటి ప్రారంభించవలయును? ప్రమేయము? అనువిషయములు అన్నిటికీ ప్రదేశములపర్థియు ననుసరించుచుండును సామాన్యముగా జరుగవలసినవి యెవవగా ఆస్వచ్ఛంద నేతకుడు అచటకాంగ్రెసు పంచాయతినీ స్థాపించి దానికి శోభంతయును పనిజేయు కార్యదర్శిగ నుండవలయును. ఆయనపంచాయతీసంఘము ద్వారా కిగావలసిన తీర్పులు తీర్పులు చెప్పచు కొర్రులకు వెళ్లకుండ జేయును. ప్రతియింటను రాటమును ప్రతేక పెట్టుకు తయారైన నూలంకి ను జేర్చి పూర్ణ పుష్ప నేత గాండ్రుకు గల్గించును. ఆ గుడ్డకు పూర్ణ అమ్మి విదేశపు గుడ్డకు కొనకుండ జేయును. ఉచితముగ విద్య నేర్చుకొక పాఠశాల నేర్పరచును. భవనలు మొదలగునవి యేర్పరచును. జేవాలములలోను మకీములలోను నైతికాభివృద్ధి గల్గునటుల జేయును. ఆయన కమిటీవారు అచట ప్రాచుర్య మొనర్చుచున్నందున, అచటి నిప్పు బాతులకు సమానపారకృషిమీసింది యితరులువారిని సోదరులుగా భావించునటుల జేయును. గ్రామమును సుఖముగ విశుద్ధజీవితముల గడపుటకు శక్తి జేర్చును. ఇవిభముగ గ్రామము కాంగ్రెసునకు పునాదిగనుండునటుల నేర్పరచును.

పంజాబు యువకుడొకడు యెన్నిమంది యింటికి నెలకొలకుచచ్చి "నిర్మాణ కార్యక్రమ మన నేమి?" యనియడిగెను. నిర్మాణ కార్యక్రమ మనగా ముఖ్యముగ గ్రామములలో ప్రజలను కొన్ని పద్ధతులమీద నుంచుట, అట్లు చేయుటకు అచట నేర్పడిన సంస్థలకు కొన్ని ప్రయోజనములుండవలెను జేయవలయును. ఎన్నికదారుల లిస్టును తయారు జేయుట మాత్రము నిర్మాణముగా నేరదు. ఒక ప్రాముఖ్యతగాని పట్టణములోని గాని ప్రజలందరను గలసి జనులకు నిర్మాణముపనిపాటు సజ్జేసినను చాలాను. ఐతే యేదియో ఒక ప్రయోజన ముండుట యవసరము. నిర్మాణ కార్యక్రమము బాలియప్రాముఖ్యము గల కొన్ని విషయములలో ప్రజలకు కట్టుబాటుజేయు నుజ్జేసించినది. ఇవి ప్రభుత్వము యొక్క సహాయము లేకుండనే జరుగవచ్చును. అన్నముతరువాత ముఖ్యముగ స్వదేశీ పట్టున కయారు జేయుట అందరకును ముఖ్యముగా కావలసినదియు ప్రజలు నుభవముగ నిర్ణయించుకొన గల్గినదియు నైయున్నది. బాలియ నిర్మాణ కార్యక్రమమున కిది ప్రయోజన మగుటయేగాక యిందువలన విదేశీపురుషులకు మారుగ స్వదేశీ పురుషుల వచ్చి బాలియభివృద్ధియనునట్లు అవసరమగు పురాతన పత్తికిమ పునరుద్ధరింపబడును. కుడ్య కృషిగూడను తయారజేయుటకు దోడు కాంగ్రెసు సంస్థాపనలు గ్రామములందు విద్య సభివృద్ధి జేయుటయు పంచాయతీ తీర్పులను జేయుటయు ప్రాచుర్యము మాన్పుటయు అస్పృశ్యతను నివారించజేయుటయు బాలియకవిభేదములు లేకుండ వికృతను పెంపొందింప జేయుటయు పనులు గలవు.

దేశమందంతటను నిట్టి నిర్మాణము జరిగినయెడల సభివారము విదేశ ప్రభుత్వమునుండి ప్రజలకు ముఖ్యముగా కావలసినది యే వచ్చును. ప్రజలలో కట్టుబాటు లేకుండనయెడల నిట్టిమా ర్పు సాధ్యముగాదు. ఐతే మనకు ఉచితముగ బహుమానముగ నిచ్చుటలు లీయవలయును. అట్టిది జరుగునని మన మెప్పుడును తలంచుచుండలేదు.

"నిర్మాణ కార్యక్రమ మియ్యది. నియతిప్రాయ మేమి" అని నేనడిగిరి.

"చాలబాగున్నది. ఇదియే మార్గము" అని జనప్రతినిధులు యూరొపుభాగములందు వర్తకమునకై చాల సంవత్సరములు దిగుతుండిట్టియు, స్వతంత్రులగు శ్రీపురుషులమధ్యనుండి వచ్చుటవలన కానిస్వత్తున్న నేగించు భావముగల ఆయువకుడు ప్రభుత్వ మిచ్చెను.

సి. రాజగోపాలాచారి.

పోర్టు సెంటుజార్జి గెజెటు

మార్చి 6 మంగళవారము

వి. సి. యస్. ఆఫీసు

వి. జి. జి. కాంచెల గారు రెవిన్యూబోర్డు మూడవసభ్యుని నియమించబడిరి.

వి. యల్. మారుగారు స్థానిక స్వపరిపాలనా శాఖ ప్రభుత్వ గృహనియమించబడిరి.

యస్. నాయుడుగారు లా డిపార్టుమెంటు ప్రభుత్వకార్యనియమించబడిరి.

ఎ. యస్. డబ్ల్యు. డిక్సనుగారు నరసారావుపేట డివిజనుండి బెజవాడ డివిజను మార్చబడిరి.

ఎ. ఆర్. సి. కెట్టెలగారు బెజవాడ డివిజనునుండి గజపాడవరము డివిజనుకు మార్చబడిరి.

ఇ. ఆర్. వ్రాడ్ గారు రాజమహేంద్రవరం డివిజనునుండి ననుకొండ డివిజనుకు మార్చబడిరి.

స్వాతి శాఖ

గురుకుల పెద్ద రామప్పగారు రాయడర్లం బెంచుమాజిస్ట్రేటుని నియమించబడిరి.

శ్రీకాకులం కుబ్రాబాబుగారు చీరాల బెంచు మాజిస్ట్రేటుని నియమించబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖ

సి. జి. అల్లెకొండ గారు రైతుగారు అసకాపల్లి మునిసిపాలిటీ సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

బొల్లా వెంటకమల్లా రావుగారు పాలకోట మునిసిపాల సంఘపు అధ్యక్షులుగా నియమించబడిరి.

జి. నాగేశ్వరరావు నాయుడుగారు చికాకోట మునిసిపాలిటీ వైకుంఠేశ్వరుని ఎన్నికయ్యిరి.

విద్యాశాఖ

టి. ఆర్. కుందరాయుడుగారు పల్లిట ఇన్స్పెక్టరు డైరెక్టరు కర్నూలు అసిస్టెంటుగా నియమించబడిరి.

విక్రమ వెంకటరత్నంగారిని గోరావరిజిల్లా విద్యా సంఘ సభ్యులుగా రామవర్రావురం తాలూకాబోర్డువారు ఎన్నుకొనిరి.

రావుసాహెబు వి. ఆదిమూర్తిరావుగారు అనంతపురం జిల్లా విద్యాసంఘపు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

ఇతర ప్రకటనలు

ఎక్స్ప్రెస్ అసిస్టెంటు ఫార్మల్స్ కాన్స్ట్రక్టరు యస్. రామస్వామి అయ్యరుగారు పశ్చిమ కర్నూలునుండి దక్షిణ కర్నూలుకు మార్చబడిరి.

సివిల్ అసిస్టెంటు సర్జన్ కె. యస్. కుబ్రాబాబుగారు చెన్నైలో మెడికల్ కాలేజీలో మెడికల్ ప్రొఫెసరుకు అసిస్టెంటుగా నియమించబడిరి.

సివిల్ అసిస్టెంటు సర్జన్

కె. వెంకటేశ్వరులనాయుడుగారి సర్వీసులు పల్నాటికి మునిసిపాలిటీ అధ్యక్షునివశము చేయబడినది.

రావు బహదర్ వి. పొన్నయ్యగారు రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటులో ప్రభుత్వ ఆండర్ కేటగిరి నియమించబడిరి.

మొరకం వెంకటేశ్వరులనాయుడుగారు విశాఖరెవెన్యూ జిల్లాలో అమ్యులెన్సుల రిజిస్ట్రార్ గా నియమించబడిరి.

రావుసాహెబు వేదాంతం రామశాఖం పంతులుగారు తమ స్వేచ్ఛ ముగిసి ముగియకనే గంజాం (రైజి) డిప్యూటీ కలెక్టరు జార్జి ప్రొమోషన్ గెదరు.

అసిస్టెంటు ఇంజనీరు ఎ. రాజంఅయ్యరుగారు, కె. నారాయణ రావుగారు వి. యస్. శ్రీనివాసఅయ్యరుగారు ఖిద్దర్ పూర్ లకు మార్చబడిరి.

గాంధీ మహాత్ముని కారాగృహ

ప్రవేశవార్షికోత్సవము

ఆంధ్ర దేశములోని ప్రతివట్టణములోను ప్రతి గ్రామములోను జరుపవలెను

1923 సంవత్సరము మార్చి 10 వ తేదీ మొదలు 15 వ తేదీ వరకును జరిగిత - తీయదినములుగా జరిపబడలెను. ఆదివారములలో కారాగృహ సేవకులు ఇంటింటికినీ కల్గి 18 సంవత్సరములు కల్గిన ప్రతి ఆంధ్రపురుషుని, స్త్రీని కారాగృహ సంఘములలో సభ్యులుగా చేర్చవలెను. ప్రతిదినమును ఎంతవంది సభ్యులను చేర్చునదియు ఆయా కార్యదర్శులకు తెలియజేయు మండలమున. ప్రతివారను ఖద్దరు ధరించుటలు ప్రోత్సహించవలెను. ఖద్దరు బట్టలను విరివిగా అమ్మి ఏర్పాటు చేయవలెను. ఎక్కిన మంది కారాగృహ సభ్యులుగా చేరుటయు ఖద్దరు ధరించుట దీక్ష బూనుటయు మార్కెటు మన యుద్ధము యొక్క జయమును తెలుపగలదు.

ప్రతివట్టణములోను, ప్రతి గ్రామములోను ఇంటింటికినీ కల్గి స్వరాజ్యనిధిని ప్రోత్సహించవలెను. ఇచ్చికి సేవకులను చేర్చవలెను. వట్టణములను వార్డులుగా విభజించి ప్రతివార్డులోను వైపులను జరుపవలెను. 18 వ తేదీన మహాత్ముని జన్మదిన ముగిసిన తేదీవలెను. మనీషలలోను ప్రార్థనలు గలుపవలెను. అలాగు సాయంత్రము దేశము దంతటను గొప్ప బహిరంగ సభలు జరిపి ఈక్రింది తీర్మానమును చేయవలెను.

“అన్ని సంఘములయొక్కయు, అన్ని ఆర్థికప్రాంతముల గలవారియొక్కయు ప్రతినిధులతోగూడిన సమహాసభవారు మహాత్మాగాంధీయందుగల పూజ్యభావమును తెల్పించుచు, ఆ మహాపురుషుడు భారతదేశమునకు చేసిన మహత్తరమును సేవను ప్రశంసించుచున్నార. మరియు భరతవర్ష ప్రజలకోరికలు తెరవేయవలెను, ఎట్టి పరిస్థితులలోను పట్టుదలను విడువక, కాంతి యుత్తమైన పోరాటమును దృఢదీక్షతో సాగించుటను సీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.”

జగదీశ్ పూజ్యుడగు మహాత్ముని గౌరవించుటలో నన్ని రాజకీయకక్షలవారియొక్కయు సమాకారమును పొందుటకు ప్రయత్నించవలెను.

18 వ తేదీ న వత్సరాది పండుగ యగుటవలన ఆంధ్ర దేశములో వారంతాగల జరుపనక్కరలేదు.

సమస్తసామ్యములను త్యజించి, లోకములో కల్లనుత్తమ పురుషుడగు గాంధీ ఎరవాడకైలలో సకలవ్యవహార లోనగుట ఎవరికొరకు? భరతవర్షములోని ప్రతివారికొరకున కాదా?

ప్రతి ఆంధ్రపురుషుడును, స్త్రీయును మహాత్ముని కవిత్వ సందేశమును నెరవేర్చుటకు త్యాగబుద్ధితో కృషి గలుపుచు రని నమ్ముచున్నాము.

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ } అయ్యదేవర కాశీశ్వర కార్యధానము, బెజవాడ } రావు, కార్యదర్శి.

స్టాల్ కాజ్ కోర్టు మద్రాసు

నూటు నె 350/1923 రు

వాది:—మిట్టకల్లి కోటయ్యకెట్టి ఫరం. ప్రతివాది:—బట్టరంకెట్టి వెంకటస్వామి. వ్యాపారి. పడమటగారియనిపల్లె నెల్లూరు జిల్లా. ఈ కేసు వాది ప్రతివాదిమీద రు 82-8-8 వ రు 5-4-20 తేదీ మొదలు 14-8-21 వరకు పంపించిన సర్క్యులర్ వారు వాకి యేర్పడినదానికి దావా వేయున్నాడు. ఈ కేసును మద్రాసు స్టాల్ కాజ్ కోర్టులో 2 వ జడ్జినిగ్గ 20-8-1923 మీరింగువేయున్నది. అతేదీలో ప్రతివాదిచ్చి ఆక్షేపణయుంటే చెప్పవలెను. లేనియెడల ఆక్షేపణ యిచ్చునార్థి డిక్లీఆవును.

సం|| కె. దొరసామయ్యంగారు, వాదిరరపు జోషి.

6-8-23

చెన్నై పరి బజారుధరలు

మార్చి 8-వ తేదీ గురువారము

(1) భాగ్యములు

వరియ్యలు కా 1-1	రూ 60-0-0	తొండులు 62-0-0	మొదలు
బియ్యము	చస్తా	మొదలు	తొండులు
మొదలు	చస్తా	రూ 12-8-0	15-0-0
బియ్యము	చస్తా	రూ 15-0-0	18-0-0
బియ్యము	చస్తా	రూ 15-0-0	18-0-0
రాగులు	ర. 164	చస్తా 1-1	రూ 2-0-0
మిట్టకల్లి	చస్తా	రూ 22-0-0	24-0-0

(2) వర్ష భాగ్యములు

కందులు	చస్తా 1-1	రూ 10-8-0	11-0-0
తొండులు	చస్తా	రూ 10-8-0	12-0-0
బియ్యము	చస్తా	రూ 11-0-0	12-0-0
బియ్యము	చస్తా	రూ 12-0-0	14-0-0
తొండులు	చస్తా 164	రూ 7-0-0	7-8-0

(3) నూనె వస్తువులు

మిట్టకల్లి నూనె కా 1-1	రూ 118-0-0	150-0-0
బియ్యము 1-1	రూ 14-0-0	20-0-0
కొండాపురం వేరునెయ్యము కా 1-1	రూ 60-0-0	82-0-0
యెర్రకొండవేరునెయ్యము	రూ 56-0-0	58-0-0
వేరునెయ్యము కా 1-1	రూ 140	మొదలు 180
జయవేలు నూనె కా 1-1	రూ 120-0-0	121-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

కాయవేలు కా 1-1	రూ 160-0-0	165-0-0
మొరకము	రూ 95-0-0	100-0-0
మిరకకాయలు(గుంటూరు) కా 1-1	రూ 90-0-0	108-0-0
గుంటూరుకాయకల్లు నీలిమండల వేలునెయ్యము 1-1	రూ 40, 45	
కాశీనాథి నూనెకల్లు	రూ 60, 65	
కల్లు కా 1-1	రూ 40-0-0	50-0-0
చింతలంక నూనె కా 1-1	రూ 48-0-0	90-0-0
కొర్రె కా 1-1	రూ 85-0-0	42-0-0

(5) ఇనుము

కట్టలు రథం కా 1-1	రూ	40-0-0
చక్రం	రూ 19-0-0	42-0-0
రథం	రూ 89-0-0	40-0-0

(6) లోహములు

తెండి 100 కుంటు	రూ 78-0-0	81-8-0
జంగారము, బులము 1-1	రూ 24-8-0	25-8-0
నవరము 1-1	రూ 15-12-0	
ఇత్తడి కా 1-1	రూ 800-0-0	205-0-0
కాజ్ డిజ్	రూ 840-0-0	845-0-0
అస్సా జిక్కర కా 1-1	రూ 47-4-0	47-8

(7) రంగులు

అవు క్రెడ్లు 20 డిగ్రీలు	రూ 108-0-0
బొట్టిక్రెడ్లు 20 డిగ్రీలు	డిజ్
సింహాంధూరక్రెడ్లు 20 డిగ్రీలు	డిజ్
అవుక్రెడ్లు 16	93-0-0

భారతసాహిత్య సమ్మేళనము

కాన్పూరులో మార్చి నెల 30-వ తేదీ

మొదలు జరుగును

పదమూడవ భారతసాహిత్య సమ్మేళనము మార్చి నెల 30, 31 తేదీలను ఏప్రిల్ నెల 1-వ తేదీ కాన్పూరులో పునః ప్రవహము టాండ్లగారి అధ్యక్షతక్రింద జరుగును (అ. వె)

విక్టోరియాపురమందిరమున 1923 సం||రం మార్చి నెల 10 వ తేదీ శనివారము రాత్రి 9-30

గంటలకు మాస్టర్ మన్ హార్ బర్వే అనుబాలకునిచే ఒక గొప్ప పాటకచ్చేరి జరుగును

అతని వయస్సు 10 సం||ములు అయినను వయస్సుకు మించిన పాండిత్యము గలదు. 100 బంగారు పతకములకు పైగతి యున్నది. ఆశాభంగముకలుకుండుటకై త్వరగానే టిక్కెట్లనుకొని రిజర్వచేసుకొనుట మంచిది.

ప్రవేశకట్టుము:—పురుషులకు రూ 10, 7, 5, 3, 2, 1 } టిక్కెట్లు:—మద్రాసు టంకళాలవీధి నెం 509 రు భవనమును శాంతికిరీ }
స్త్రీలు రూ 7, 5, 3, 2, 1 } తేదీనుండి దొరకును సదరు విలాసమునందే తెలిపిన స్థలములు రిజర్వచేయబడును.

చి. ఎన్. మూర్తిరావు, మేనేజింగు వక్లెంట్లు,

నగరమున హరటాలు

శ్రీమాన్ సింగారవేలు పెట్టిగారు

చెన్నపురి వాసులగు సోదరులారా! గాంధీయజ్ఞాని కాంతివైఖ్యనకు చేతుభాగ్యమునకు మీరు పాత్రులైతిరి. ఇది వఃకు రెండుసారులు మీరు హరటాను జయప్రథమక కొనసాగించితిరి. భారతదేశములు వానినిగూర్చి మిమ్ము నిరంతరమును ప్రశంసించుచునే యుండును. 1922 జనవరి 13 తేదీన యువ రాజావద్వినపుడు జరిగిన హరటాను మిక్కిలి జయప్రథమక కొనసాగించి, మీరు దౌర్జన్యము బారినండి పూర్తిగా తప్పించు కొనగలిగితిరి.

1922 ఏప్రిల్ 18 వ తేదీన సత్యాగ్రహ దినము జరిగిన హరటాను మరియు శ్రేష్ఠ మైనది. జనవరి 13 వ తేదీన స్వల్పముగ వైన అల్లరులు జరిగినగాని ఏప్రిల్ 18 వ తేదీన ఎట్టి అల్లరులును జరుగలేదు. ఒక్కపక్షమ వాక్యముగూడ వినిపడలేదు.

మనము దాతృబంధమునండి విముక్తులగుటకై గాఢ కమమగు కృషిసలిపి మహోన్నతమగు త్యాగమునంది జగదేశ పూజ్యుడను విఖ్యాతిని గడించిన మన మహానాయకుడగు గాంధీ మహాత్ముని నిష్ఠ భగవాన్ క దివ్యుడు యీ నెల 18 వ తేదీ అదివారమునాడు మనము ఆశేషజన్మము సమగ్రముగ హరటానును నగరము నందుంటును జయప్రథమ భ తమాత్ర యాజ్ఞాపించుచున్నది. 1922 మార్చి 18-6 తేదీన మహాత్ముడు మనకు స్వరాజ్య మార్గమునుచూపి కృష్ణజన్మా శ్రేయమున కపోనస్తానమును ప్రారంభించెను. కాననీదినము త్రింకళ్ళోట్టి భారతీయులకును మిక్కిలి పవిత్రమగు దినము. నేను మొదలు 18-6 తేదీ నకును నగరమునందు ప్రచారమును సులభము మనము నగరవాసులను ప్రార్థించవలసి యున్నది.

స్వరాజ్యసాధన

“రాటుమునై నూలువడకుడు. అనూలుతో చేతివగ్గులులనై బట్టలు నేయుడు. అబట్టలనే ధరింపుడు. విశేష బట్టలను కృతజ్ఞుడు, కల్లుసారామున్నగువానిని వదలుడు, పంచమాయుకు పోషకుల స్పృశ్యులని వారిని నిరసించక గౌరవముతో చూచి అదరింపుడు. కాల్గెనుసంఘములందు సభ్యులుగా చేరుడు. మార్చి నెల 18 వ తేదీని కార్యముగా గృహమునందేయుండి, ప్రార్థనాదులు చేయుడు. స్వరాజ్యమును బడయుగల క్రితాసంగు మని జగన్నాథుని ప్రార్థింపుడు” అని మనము బోధించవలసి యున్నది.

కాంగ్రెసువారుజూరినదియై. భారతీయులందఱును చేయవలసినదియై. 18 వ తేదీని హరటాను జయప్రథమగా నెచేరుట మనము మిరందగు సభికముగా తోడ్పడుదు.

ఆగాఖానుగారికి స్వాగతము

చెన్నపురి మహమ్మదీయులసభ

నిన్న సాయంత్రము మువ్వంటుకొడు నందరి అంజానా మహా ఆగా ఖానుగారికి స్వాగతముచ్చి విమలమై ఆలోచించుటకు చెన్నపురి మహమ్మదీయుల సభయొకటి జరిగెను. సి. అబ్దుల్ హాకిం గారు అధ్యక్షతవహించిరి. ప్రముఖుల సేవలు సభకు వచ్చియుండిరి.

అధ్యక్షులు మాట్లాడుచు భారతీయులందఱు ఆగాఖాను గారిని గౌరవించుచున్నారనియు వారు మొదటిసర్వాయము చెన్నపురికి వచ్చుచున్నారనియు కాన మహమ్మదీయులందఱు చేరి వారిని తగువిధమున గౌరవించుట అవసరమని చెప్పిరి.

ఆగాఖానుగారికి విందుచేసి మహమ్మదీయ పక్షమున స్వాగత ప్రక్రియ సమర్పించవలయునని, ఎ. హమీదు ముసేను గారు ప్రపాదించిరి.

ఖిలాఫతు కత్తుమువారికూడ ఆగాఖానుగారిపట్ల గొప్ప గౌరవము గలదనియు ఈసభ్యా ప్రయత్నములందు వారికికూడ పాత్రులై కొనవిమలమై ఎట్టి అక్షేపము యుండకుండదని అబ్దుల్ హక్కు మరారుగారు చెప్పిరి.

కొంతకాలము కొందరువ్యవహరించిరి. 16వకు ఈనెల 15 వ తేదీని మహమ్మదీయుల పక్షమున ఆగాఖానుగారికి ఖిలీలూనునందు విందుచేసి స్వాగతముచ్చుటకు తీర్మానింపబడి ను. ఇందులకు సంబంధించిన ఏర్పాట్లులు చేయుటకు అన్నపూర్ణ మహమ్మదీయులతో ఒకసంఘ మేర్పరచబడినది. సి. అబ్దుల్ హాకింగారు (అధ్యక్షులు) ఆగామహమ్మదు కాలిలపిరాజు, మహమ్మదు అసర్ముఖాను, వాల్మీలాల్లీసేటు, వాలిమహమ్మదు ఇబ్రహీంసేటు, మహమ్మదుముసాసేటు, ఎ. హమీదు ముసేను గార్లు (కార్యదర్శులు).

గాంధీ మహాత్ముని నిర్బంధవార్షికోత్సవ సన్నాహము

10 వ తేదీ మొగలు 18 వ తేదీవరకు జాతీయవారమును జరుపుటకు ప్రయత్నములు చెన్నపురిలో కాంగ్రెసు ఖిలాఫతువంటివల సమావేశము

18 వ తేదీ మ ధ్యా మ్నా ము హ ర టా లు - సాయంకాలము తిరువల్లిక్కేణిలో బహిరంగసభ

6 వ తేదీ సాయంకాలము చెన్నపురి బ్రాడ్వేలో నున్న స్వరాజ్యకార్యాలయమున వలంటీరు ఉపసభుసమావేశము జరిగినది.

శ్రీమాన్ సి. దొరైకయ్యగారు ఉపసభు కార్యదర్శిగా ఎన్నుకొనిరి. వారే నగరమువలంటీరులకు నాయకుడు (కెప్టెను) గా నువ్వలెనని తీర్మానించిరి.

మాంటుగోధురయ్య కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందును, తిరువల్లిక్కేణి ప్రైక్రాఫ్టు వీధి నుండున్న ఖద్దరుస్త్రోమవద్దను వలంటీరులుగా చేరుగోరువారి పేరులు నమోదుచేయబడును. ఇంకను యే స్థలములలో నమోదు చేయబడుననియు క్రమముగ ప్రకటించెను.

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభులుగా చూచవలసిన కారము కాంగ్రెసు వలంటీరులుగా చేరుగోరువారు పంపు దరఖాస్తులను చెన్నపురి కాంగ్రెసుసభులుగా చేర్చుకొని పరిశీలించవలసి యుండును.

వలంటీరులు చేయవలసిన పనుల నావల కాంగ్రెసు సంఘమువారును, నాయకుడును నిర్ణయించగలరని నివృత్తిసభలో నిర్ణయించబడినది. (మాంగళి విలేజిరి)

ఉప్ప పన్ను

బొంబాయిలో ఉప్ప చేయువారి యాక్షేపణ

బొంబాయిలో ఉప్ప తయారు చేయువారు ఉప్పపన్ను బీకరములకు బాధఁబడుచున్నందు ఉప్ప తిరుట మునివైచి: వో ప్రజల యాగోష్ఠము చెడు నుండు తరు పరిశ్రమకు కష్టము కలుగుననియు ఈపన్ను త్రోసివేయవలెనని ప్రైవేటు గారిని ఆర్థికసభ్యునికి రెండు కానభిలవాకిరి విజ్ఞాపనము కావింపవలెననియు తీర్మానము చేసిరి.

ప్రతాపపత్రికా సంపాదకుడు

కాన్పూరులో అరెస్టుచేయబడుట

కాన్పూరు ప్రతాపపత్రికకు వెనుక సంపాదకుడు గా నండిన గజేంద్రవర్ విద్యార్థి గారిని రాజధానినామకు 6 వ తేదీని కాన్పూరులో అరెస్టుచేసి ఫరేఖాను తీసికొనివెల్లిరి. 1922 డిశంబరు నెలలో ఫరేఖానులో జరిగినరాజీదు సభకధ్యక్షుడు గానుండి యిరుడు రాజధానినామ జోధుచును నువ్వనీచేసిని అరెస్టుచేసిరి. (ఆ. వెను)

కెన్యాభారతీయులస్థితి విషయ ముగుచుండుట

శ్రీయుత ఆంధ్రునాగుారి ప్రకటనము

కెన్యావిషయమై నాటీయభ్య చాలవిమలస్థితిని చూచించు తంతివార్తలవచ్చినవి. ప్రభుత్వమువారు భారతీయులకు ప్రతికూలతవహించి విరోధీయుల సమాధానపరచుటకై భారతీయుల రాకుండ చేయుచున్నార. విరోధీయులు దౌర్జన్యము చేయుదుమని తెదరించుచు ఇల్లుబ్రట్టిలుకు ప్రాతినిధ్యము వహించి విరోధీయులు పొంది లాభము నిందుల తుదాహరణముకావు చున్నాడు. అన్నిటికన్న విషమమైన వార్త యేమన:-గవ్వరను లోనియలో కార్యదర్శి ల. డి. మకు పిలిపించిగొని సంగతించుచున్నాడట ఈవార్తవిషయమో నిట్టివ్య యన్యాయము వ్యవస్థలు విని చెప్పకతప్పదు. మార్చి 1 వ తేదీని భారతీయులకు ప్రవాసభక్తి విధింపబడినది మాంటు సాలో భారతీయులు సభచేసి తీర్మానముగావింపిరి తంతివార్త వచ్చినది. ఈవార్తలనుబట్టి చూడ స్థితిగతులు విషమములగుచున్నవియు ఉక్రేత ముతముగనున్నవియు తోచుచున్నది. కాంతము, అహింసవిధేయత మాటలయందును సర్వలయందును బ్రాగ్భరణహింసపరచెనియు వారికి పి తోడదేశము గాఢించుచు తంతిసంపితిని: ఇండియాకొ ఎమ్మగేమను గూర్చి అప్పీలు కోర్టువారొసగినతీర్పువివరము తింకను నాడవారుగ తెలియవు. వానినిగూర్చి తెలుపుదని యచ్చటివారికి తంతివార్తగిరి” నని సి. యచ్. ఆంధ్రునాగు గారు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతిపదిక తెలిసిరి.

రాజపుత్రులను మరల స్వమతమున చేర్చుట

లా హోరు ఆర్య స్వ రాజ్య సభ

ఆగ్రాలో నుతాంకతలైన రాజపుత్రులు జలకొందిగా మరల స్వమతమున చేరుగోరువారు ఇదివరకు కొన్ని వేల మందిని రెండు తెగలుగా మరలచేయున చేర్చుకొనిరి. ఇంకను పెక్కువేలమంది చేరుగోరుచున్నారు. ఈవిషయమున ఆగ్రాకుద్ధి సభవారి ఏర్పాట్లుప్రకారము లాహోరు ఆర్యస్వరాజ్యసభ కార్యదర్శులలో నొకరుగ సత్కార్యిగాను ఆగ్రాలో పనిచేయుచున్నారు. అచట రాజపుత్రులు, లాహోరు, భూస్వాములు, బ్రాహ్మణులు మున్నగు వారందఱును ఉత్సాహముతో పని చేయుచున్నారు (తంతివార్త)

చౌరీ చౌరా ఉరి శిక్షలు

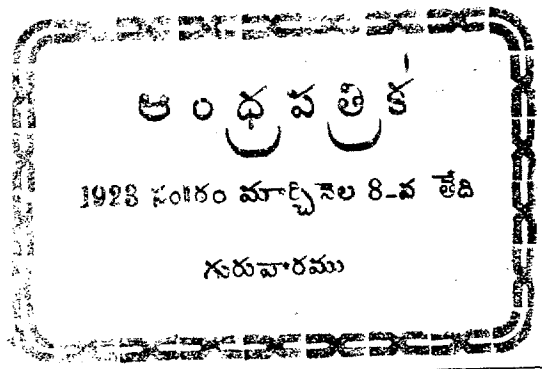
అ: హాబాదు హైకోర్టులో అపీలు

ఈనెల 7వ తేదీని అలహాబాదు హైకోర్టులో యాశేను విచారణ జరిగినది. పండిత బడనమోహన మూలవ్యాగారు ఉరి శిక్ష చేయబడినవారిపక్షమున వాదమును ప్రారంభించిరి. ఉరి యుపన్యాస మానాడు ముగియలేదు. వీరం న రి పి డి క్లెక్కు తేనులోనే ముద్దాయిలనుగా చేర్చుట ప్రయత్నమునా? వీరంకరును ఉత్పాస్యము ఘోరకృత్యము నొనరింపవలెనని ఆలోచించి నిర్ధారణ చేసికొనియే వచ్చిరా? అది కుట్ర అ: పిండుకొనునా? అని మూలవ్యాగారు ప్రశ్నించెరి. వ్యామధ్యము ప్రేక్షకులలో నిండిపోయింది. ప్రభుత్వపక్షమున ప్రభుత్వ వ్యామధ్య వాది వచ్చెను. (ఆ. వెను)

ఒక న దం డి

25 వేలరూపాయలు తీసికొని బెజవాడలో రైతెక్కి ప్రావుచుండగా నాతివేళ రాజమండ్రికి మధ్య నుండుదెబి వదంతులు ప్రచురినవి. గార్డెనను లంచమిది నాతివేళ నింది చేసి రని అందరు అనుకొనుచున్నారు. రావసాహెబ్ నోపాల్సన్ కన్యగారు, ఇంక నికర ప్రముఖులు అధికారిల సంగ్రహించి కన్యలో ప్రభుత్వమువారు యధార్థ విచారించి ప్రసరింపలే ను. (తంతివార్త)

సి. ఓ. మొములు ఈనా సర్వము వినివైచి: వినియూ ప్రభుత్వము బ్రిటిషు పోస్టాఫీసువారి కెంత మొములు నిండునని యూని మయమును గూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వము రిపో ఆలోచించుటచే చెప్పటకు ఏమలేదని గూర్చుగారు చెప్పిరి.

బడ్డెట్టుచర్చ : ఉప్పుపన్ను

ఈ మారు సామ్రాజ్య శాసనసభలో నేమి, స్టేటుకొన్నింటిలో నేమి బడ్డెట్టుచర్చ యంతయు ఉప్పుపన్నుమీదికి దిరిగెను. ఈ బడ్డెట్టును ఉప్పు బడ్డెట్టు అని పిలువవచ్చును. అనధికారసభ్యులందఱును ఉప్పుపన్నును వోలగించవలెనని మొరలిడిరి. వ్యయమును తగ్గించగోరిరి. ఉప్పుపన్నును సమ రించినవారు యూరపియనులలో కొందరు లేక బోలేదు. స్పెన్సింగారు, బొంబాయి యూరపియను ప్రతినిధులు. వీరు ఉప్పుపన్నును విధించుట మంచి దని సూచించిరి. బీదలపై ఇంకను తగినబరువు పడలేదని వీరి యుద్దేశము. ఉప్పుపన్నువిషయమై వీరింత యభిమానము జూపినను, మోటారుబండ్లపై దిగుమతిపన్నును దగ్గింపవలయునని మాత్రము కోరిరి. మాంసపు టిన్నులపై పన్నును దగ్గింప వలయునట. బొంబాయినుంచినచ్చిన పర్సన్ ల అను మరియొక యూరపియను సభ్యుడుగూడ, ఉప్పుపన్నును సమర్థించుచు, బడ్డెట్టులో టును పూడ్చుటకు మరియొక మార్గము లేదనియు, ఇంచీ కేపు కోరికలన్న నెక్కడుగ ఖర్చును దగ్గించుట భావ్యముగాదనియు చెలిపిరి. ఇంచీకేపు కమిటీ వారు కోరిన తగ్గుదలవరకయినను ప్రభుత్వమువారు ఖర్చును తగ్గించినచో, ఉప్పుపన్నున కవకాశముం డెడిదిగాదు. హిందూదేశమునందలి పన్నులు, ఇతర దేశములందున్నంత హెచ్చుగలేవని, పర్సన్ గారు సూచించిరి. కాని, ఇతరదేశములలోని ప్రజల రాబడితో పన్నులను పోల్చిజూచినచో, హిందూ దేశము మోసెడి హెచ్చుబరువులు మరియొక దేశము మోయుటలేదని వీరు గ్రహించియుండరు. స్టేటుకొన్నింటిలో, సర్ ఉమర్ హయత్ ఖాను గారుమాత్రము, తమ ప్రతిపక్షమును కనుబడిచి, ఎప్పుటియట్లుల సంచరించిరి. ఉప్పుపన్నువలన, ప్రజలపై నెట్టిభారముపడదనియు, సైనికవ్యయము నే మాత్రము తగ్గించుట భావ్యముకాదనియు, జయిలు నుండి రాజకీయ సంస్కర్తల నిశ్చయమున వదలి పెట్టుట ఉపద్రవకరమనియు, వీరిరాకవలన శాసనోల్లంఘన మారంభము గావచ్చుననియు, వెనుకటి పరిస్థితుల తెలిపి తేమి చే హిందూదేశమును బ్రిటిషువారు దాదాపుగ కోల్పోవగ, రీడింగు ప్రభుత్వగా రేతెంచి హిందూదేశమును సామ్రాజ్య మునకు మరల ఒప్పగించిరనియు సర్ ఉమర్ గారు హెచ్చరించిరి.

ఇట్టివారి పొగడ్తబడసినందులకు, రీడింగు ప్రభుత్వ సంతసించునో, లేక విచారము జెందవలసి వచ్చునో యూహింపవచ్చును. మిలిటరీ ఖర్చులో నేమాత్రము తగ్గింపవీలులేదని, నిరుటివత్సరము కట్టుబట్టిన సైన్యాధిపతి, ఈమారు తగ్గుదల సాధ్య నగునని యంగీకరింపవలసి వచ్చెను. ఇంచీకేపు కమిటీపోర్టు వీరి దృష్టిపథమును మార్చియుండును. ఈ కమిటీవారు కోరిన తగ్గుదలనయినను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించినచో, కొంతపడి భావ్యముగ నుండెడిది. ఇకముందు నుండియు మిలిటరీ వ్యయమును ఏబదికోట్లకు తగ్గింపవచ్చునని

ఇంచీకేపుకమిటీవారు సూచించగ, తా నీసూచన నంగీకరింపననియు, దీని నాచరణలోనికి దెచ్చుట కవకాశము లేదనియు, సైన్యాధిపతి ఖండితముగ బలుకుట విచిత్రము. విచారణసంఘములను నియమించుటవలన, ప్రయోజనము లేదని తేలుచున్నది. ఈసంఘముల సూచనలను అధికారుల లనుసరిం నించనపుడు, వీనిని నెలకొల్పుటవలన లాభమేమి గలదు? భారతీయుల నోదార్పుటకు, ఏ కొలది వ్యయమునో తగ్గించినమాత్రమున ఉపయోగ ముండును. 62 కోట్ల మిలిటరీ ఖర్చును అంచనా వైచుచుండగ, హిందూదేశ వ్యయభారమెటుల తగ్గును? కేవలగిరిఅయ్యరుగారు నుడివినటుల, సరిహద్దు ప్రాంతములందలి కొండజాతివాండ్రు నాగరికుల గావించువని ముగియులోపల, హిందూదేశపు రక్త మడుగంటును. విధిలేవు మిలిటరీ ఖర్చువలన, దేశభివృద్ధి కుంటువడుచున్నదనుటకు సందియము లేదు. హిందూదేశమున కిపు డెట్టి యుపద్రమను గనుపింపదు. ఆస్థానిస్తానముతో సంధి గుదిరెను. యుద్ధసమయమున జేర్చునంతటి సైన్యము నిపుడేల నిలిపియుంచవలెనో దెలియదు. హిందూదేశపు సరిహద్దులను సంగ్రహించుటకు బనులు, వజీరిస్తాను దేశము నాక్రమించి అక్కడి కొండజాతులను నాగరికవంతుల జేయనెంచుటవలన, ఎంతద్రవ్య మయినను చాలుటలేదు. ఈ జాతులపై బాంబులను ప్రయోగించు పద్ధతిని, ఇంగ్లండునందే ప్రముఖులు పలువురు ఖండించుచున్నారు. అస్సామీయై టెడుప్రెస్సువార్తప్రకారము, రెండు ప్రదేశముల పై బాంబు లిప్పుడు విసరబడెననియు, అక్కడిజాతులు సంధిని గోరుచున్నవనియు, దెలియుచున్నది.

జర్మనులు కోటలులేని ప్రదేశములపై బాంబులను విసరినపుడు, నాగరికప్రపంచమునుండి హాహాకారము వెలువడెను. ఇప్పుడట్టిపద్ధతిని, బ్రిటిషు సైనికులవలంబించుట ఎంతవిచిత్రమో యూహింపవచ్చును. కొండజాతులను నాగరికులజేయుట కి పద్ధతి ఎంతవర కనుకూలించునో, ప్రాజ్ఞ లూహింపగలరు. వజీరిస్తాను దండయాత్రవలన, తలచిన ప్రయోజనము సఫలముగాలేదని, బ్రేగారి ప్రసంగముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. మహానుభవేశము నుండి, తమసైన్యములను త్వరలో దీసివైచెదమని బ్రేగారు నుడిపిరి. హిందూదేశము తనఖర్చులకు డబ్బుచాలక యిబ్బందిపడుచుండ, కొండజాతులను చక్కబరుచుటకు డబ్బునువెచ్చించుట హాస్యాస్పదముగ నుండును. బ్రేగారు చెలిపిన సంగతుల బట్టి నూతన మారణాస్త్రముల నుపయోగించినను, కొండజాతులను జయించుటకు వీలులేకబోయెనని తెలియగలదు. ముప్పది సంవత్సరములనుండియు వజీరిస్తానును ప్రభుత్వమువారు కొంతవర కాక్రమించిరి. కాని, ఇంత కాలమునుండియు, మహానుభావులను జయించుటకు సాధ్యపడలేదు. కొరగాని వజీరిస్తాను దండయాత్రకింద, హిందూదేశపుద్రవ్య మెంత ఖర్చయ్యెనో యూహింపవచ్చును. ఇంతకాలమునకు వజీరిస్తానునుండి సైనికులను రప్పింపవలయునని ప్రభుత్వమువారికి బుద్ధిపుట్టెదది. కాని మహానుభావులను వశపరుచుకొను తలంపుమాత్రము వీరికింకను తగ్గలేదు. ఈతలంపు కొనసాగనలెననిన మరల వ్యయ మధికముగాదా? అధికారుల యూహలను గ్రహించుట దుస్సాధ్యము. బ్రేగారి దీర్ఘోపన్యాసమువలన, ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ మెద్దియో నిశ్చయముగ జెప్పటకు వలనుపడకున్నది. 1923-24 సంవత్సరమునకు వజీరిస్తానుకింద ఇంకను 169 లక్షల వ్యయమును అంచనావైచుట విచిత్రముగదోషకమానదు. నాగరికము వజీరిస్తానులో వ్యాపించుటలు జేయవలయునట. లేనియెడల వజీరిస్తాను సమస్యను పరి

ష్కరించుట అసంభవమని బ్రేగారి యుద్దేశము వజీరిస్తానుసమస్య ఎటుబోయినను, హిందూదేశము తన యక్కరలను ముందుగ పరిష్కరించుకొనవలెనని, బ్రేగారు గ్రహించుట యవసరము.

డాక్టరు గవరుగారు మిలిటరీ ఖర్చునుగూర్చి పూర్వపరసందర్భములను చక్కగ తేటపరచి 1913-14 సంవత్సరమునందు 29 కోట్లగున్న మిలిటరీఖర్చు 1922-23 సంవత్సరమున 72 కోట్లకు పెరిగెను. బ్రిటెన్లుసమావేశములో, ఏదేశమునందయినను మొత్తపు రాబడిలో 100 కి 20 వంతున మిలిటరీఖర్చు కనుపించుచో, దేశ ముపద్రవకరస్థితి యందున్నటుల గ్రహింపవలయునని నిర్ణయింపబడెను. కాని, హిందూదేశమునందు, రాబడిలో 100 కి 44 వంతున ఖర్చుగుచున్నది. శాంతిసమయమునందు, హిందూదేశమింత ఖర్చును మోయుట ఎంత యసాధారణమో యూహింపవచ్చును. మిలిటరీఖర్చును ఏబదికోట్లవరకయినను నిలిపియుంచవలెనని ఇంచీకేపు కమిటీవారుజేసిన హెచ్చరికను సైన్యాధిపతి యనుసరింపకబోయెను. మదరాసు మెయిలుపత్రిక సైతము, మిలిటరీఖర్చును ఏబది కోట్లకుగాని అంతకన్నను తక్కువ మొత్తమునకుగాని తగ్గించుటకు వీలుగలదని చెలుపుచున్నది. ఇచ్చగలచో, మార్గమప్పుడే గనుపించును. హిందూదేశమును వెలువలిదండయాత్రలనుండి రక్షించుటకు సైన్యమవసరమయినను, డాక్టరు గవరుగారు సూచించినటుల ఆంతరంగిక శాంతిని రక్షించుటకు పోలీసువారు సరిపోవును. ఈరీతిగ సైన్యములో మూడవవంతు భాగమును తగ్గింపవచ్చును. అత్యంతవ్యయకరమగు బ్రిటిషుసైనికుల స్థానమున భారతీయ సైనికులను నియమించవచ్చును. కాని శాంతిరక్షణమునకు సైనికులకుబరులు పోలీసువారిని నెలకొల్పుటకు, యుద్ధకార్యదర్శి యంగీకరింపదయ్యెను. బ్రిటిషుసైనికులసంఖ్యలోనిక నేమాత్రము తగ్గించినను, దేశమున కుపద్రవము వాటిల్లునని వీరు సూచించిరి. శాసనసభ్యుల ప్రయత్నములవలన సైనికవ్యయము నేమాత్రము తగ్గింపవీలులేదని, ఆర్థికసభ్యులగు బ్లాకెట్టుగారు స్పష్టపరిచిరి. ఆర్థికసభ్యుడు ఈరీతిని నిశ్చయింపగ, కాదనిన లాభ మేమందును?

ఆర్థికసభ్యుడు సందిగ్ధస్థితి దెచ్చిపెట్టెను. ఖర్చును తగ్గింపవీలులేదనుట, నిరాధారము. ఇంచీకేపు కమిటీవారు 1914 కోట్లను తగ్గింపవచ్చునని సూచించగ, తిన్నగ విచారించుచో మరికొంత తగ్గుదలను కనుగొనుట కష్టముగాదు. కాని, బ్లాకెట్టుగారి విషయమున, ససేమిరా యనుచున్నారు. ఖర్చు తగ్గుటకు వీలులేనపుడు దాదాపు ఆరుకోట్లలోటు గనుపింపక మానదు. లోటును పూడ్చుటెట్లు? ఇదివరకు విధించిన పన్నులటులనే యుండ, బ్లాకెట్టుగారు ఉప్పుపన్నును రెండురేట్లు హెచ్చుజేసి, ఉప్పుపన్నునుగాక మరియొక పన్నునుసూచించిన తా మాలోచించెదమనిరి. అంతియగాని, పన్నులేకుండి జేయుటకు వారు తలపెట్టుటలేదు. శాసనసభ్యులు లోటును పూడ్చుట కితర మార్గములను సూచించిరి. కాని, వీనిలో నేవియు బ్లాకెట్టుగారికి రుచింపవయ్యెను. ఇకకంటాక్కు సూపరుటాక్కులను వృద్ధిజేయ వీలులేదనిరి. పెట్రోలుపై ఎగుమతి పన్నును వృద్ధిజేయుటకు ప్రభుత్వమువారంగీకరింపరయిరి. వెండిపై పన్నును విధించుట కష్టములేదు. వత్త్రములపై పన్నును హెచ్చుజేసిన, బీదలకత్తుడ కష్టము గలుగునట. కాని విదేశవత్త్రములపైపన్నును హెచ్చుజేసిన, విచారపడు వారుండరు. తనకు గావలసిన వత్త్రములను తానేతయారుజేకొనుటకు, హిందూదేశమున కిందువలన నిక్కడ

ప్రొత్సాహము తప్పక గలుగును. బ్రాహ్మణులకి, ఒక్క ఉప్పుకన్న మూత్రమే సవ్యమని దోచినది. ఉప్పుకన్నను వీరు పట్టుదలతో సమర్థించిరి. ఈ విషయమై వీరెంతమాత్రము దూర మాలోచించుట లేదు. ఉప్పుకన్న నొకవేళ శాసనసభవారు తిరస్కరించినను, లోటును పూడ్చుటకు మరియొక పన్నునయినను సూచించవలసిన భారము వీరిపై నిలిచియుండును. పాపము శాసనసభ్యుల కిటు పోయిన గొయ్యి, అటుపోయిన నుయ్యి. స్టేటు కొన్నిసభలో ముచ్చటించుచు, ధనపక్షము పూడకపోయినను, ఉప్పుకన్నన కంగీకరింప గూడదని ప్రాధాన కలెగారు తెలిపిరి. వీరి సూచన నితరసభ్యులంగీకరింతురా?

మిలిటరీవ్యయమునకు పిమ్మట, రైల్వేవ్యయము ప్రజలకు గుడిబండయగుచున్నది. రైల్వేల పునరుద్ధరణముకొరకు సామ్రాజ్య శాసనసభ్యు లొక్క మారుగ అయిదు సంవత్సరములకు నూటపదికొట్ల వ్యయమున కంగీకరించిరి. దానిఫలము నిపు డనుభవింపక తప్పదని, కలెగారు సూచించిరి. భారత దేశపు అరికన్ఫిటిని ఇంతతరలో చక్కబడుచుటకు వీలులేదని కలెగారి యుద్దేశము. ఇండియాక్రభుత్వ స్థితి చక్కబడినచో, రాష్ట్రములుమాత్ర మెటుల కోల్పోనగలవు? రాష్ట్రములబరువు తగ్గనంతవరకు వీని యభివృద్ధి గగనకుసుమమగును. మరియొక విషయమును గుర్తింపవచ్చును. ఆర్థిక విచారణసంఘ మేర్పడి అట్టహాసముగ విచారణపలిపి, రిపోర్టును ప్రచురించియుండెను. సభ్యులలో నధికసంఖ్యాకు లొక యభిప్రాయమును, అల్పసంఖ్యాకు లొక యభిప్రాయమును వెల్లబెట్టియుండిరి. అధికసంఖ్యాకుల సూచనలను ప్రభుత్వమువాడు దాదాపుగ నంగీకరించియుండిరి. కాని, బడ్జెటు నేర్పరుచు నపుడు, ఈ సూచనల నేల పొందుకనుపరయికో తెలియదు. ఇందుకింకను తరుణమురా లేదా? వాణిజ్యసంరక్షణమును కొనసాగించిన, ఇంగ్లీషు రైతు లాగ్రహము జెందెదరను భీతిగలదా? బెంగాలు యూనియను ప్రతినిధియగు విల్సనుగారు, మోటారుబండ్లు బీదల కత్తవసరమని నుడివీరి. అందుచే వీనిపై పన్నును ఇంకను తగ్గించవలయునని గోరిరి. బీదలకు మోటారుబండ్లకన్న ఉప్పుతో నెక్కు డవ సరమని, వీరు గ్రహించినటుల దోచదు. మొత్తము మీద ఇండియాక్రభుత్వపుబడ్జెటును ప్రజలెంతమాత్రము ఆమోదించరనుట తథ్యము. ప్రజలద్రవ్యము, వారియభీష్టము ననుసరించి వెచ్చింపబడనంతవరకు, దేశపు టార్జికన్ఫిటి చక్కబడుట దుర్లభము. ఇందుకు స్వరాజ్యసిద్ధి యత్యవసరమని వేరుగ జెప్పవలయునా?

దేవాదాయధర్మాదాయముల చట్టము

దేవాదాయ ధర్మాదాయముల చట్టమును గూర్చి సెలెక్టుకమిటీవారు ప్రచురించిన రిపోర్టును గూర్చి మాయభిప్రాయము నిదివరకు వెల్లపియుంటిమి. సెలెక్టుకమిటీ రిపోర్టునందు, అనుకూలముగ మార్పులు గనుపింపవు. వెనుకటియాక్షేపణలు నిలిచియుండగ, సెలెక్టుకమిటీరిపోర్టు క్రొత్తయాక్షేపణల కవకాశ మొసగుచున్నది. దేవాలయములలో కొన్నిటిని మినహాయించి, మినహాయించబడిన దేవాలయములను టెంపిలుకమిటీల నకమునుండి దొలగించిరి. మతములనుగూడ ఈ తిరగతిక్రింద జేర్చిరి. వానికిగూడ ఇట్టి పోకర్కముల మొసగిరి. మినహాయించబడిన దేవాలయములకు జమీందారులు మొదలగు ధనవంతులు ధర్మకర్తలుగ నుండుటచే, సెలెక్టుకమిటీవారిటుల ఏర్పాటుజేసి

రట. ఇట్టి విభజనమువలన, నసంతృప్తి మిక్కుట మగు నని తెలుప నవసరములేదు. దేవాలయముల నిలువధనమును వెచ్చించుపందర్బము లింకను ఆక్షేపణార్హములుగ నున్నవి. కమిటీసభ్యుల నెన్నుకొను వోల్టర్ల యోగ్యతలను సామ్రాజ్యశాసన సభ్యుల నెన్నికొనువోల్టర్ల యోగ్యతలతో తుల్యము గావించుట, యసభ్యముగనున్నది. ఈ యాక్షేపణలకు దోడుగ, చిత్తుచట్టమున లేని ఏర్పాటు నొక దానిని సెలెక్టుకమిటీవారు ప్రకటించెట్టిరి. కమిషనరులబోర్డు నొకదానిని, నియమించవలయు నని, సెలెక్టుకమిటీవారు సలహానిచ్చిరి. ఈబోర్డునకు ఆ ధ్యక్షు లొకరుండురు. వీరికి మాసమునకు 200 రూపాయిల వేతనమును, సభ్యులకు చెరి 800 రూపాయిల వేతనమును, నీయవచ్చును. మరొకొందరు ఉద్యోగులను ఏర్పరుచుటకు మాత్రము వీలగుచున్నది. టెంపిలుకమిటీలపై బోర్డు వారుయాజమాన్యము వహింతురట. దేవాలయముల ఆదాయములో ఈబోర్డుక్రిందను, కమిటీక్రిందను, 100-కి 30 వంతున చెల్లించవలయును. మదరాసు రాజధానిలో ఇట్టిబోర్డులను మరొకొన్నిటిని స్థాపించుట కవకాశ మొసగబడినది. సెలెక్టు కమిటీ సభ్యులలో భిన్నాభిప్రాయములను ప్రకటించిన, డి. బి. రామచంద్రరావువంతులుగారును, యల్. ఎ. గోవిందరావువంతులుగారును తమ యభిప్రాయములను సయుక్తికముగ చెలిపిరి. కమిషనరుల బోర్డు అవసర మనియు, దీని నేర్పరుచుటవలన ప్రజలలో మరింతయెలబడి గలుగు ననియు, ఈబోర్డు క్రింద సంవత్సరమునకు రెండు మూడులక్షల ద్రవ్యము దండుగయగు ననియు, దీనికొరకుదబ్బిచ్చుటకు దేవాలయములకు మిగుల కష్టముగ నుండుననియు, రామచంద్రరావువంతులుగారు తేటపరచిరి. గోవిందరావువంతులుగారుగూడ ఇట్టి యాక్షేపణలను వివరించిరి. దేవాలయములకు విభజించుకర్త సవ్యముగ లేదని సోమను దరమొదలియూరుగారును, అరుణాచల మొదలియూరుగారును ఆక్షేపించిరి. కమిషనరు బోర్డునందలి సభ్యులకుగ ని, అధ్యక్షులకుగూని జీత మిచ్చుట భావ్యముగలేదని, శివజ్ఞానంపిళ్లగా రాక్షేపించిరి. ఎవ రెట్టియాక్షేపణ గావించినను, శాసనసభలో నిచ్చటమును, మంత్రులును, జస్టిసు వక్షమువారును కొనసాగింతు రనుటకు నిందియములేదు. వీరి యాహాలు ప్రజాభిప్రాయ మున కెంత విరుద్ధములో, గన గొనవచ్చును.

న్యాయ, కార్యనిర్వాహక శాఖల విభజనము

ప్రభుత్వమువారి కసంఘము నేర్పరచుట న్యాయకార్య నిర్వాహక శాఖలకు విభజించు విషయమై తగువిచారణపలిపి ప్రభుత్వమువారికి నులహ ఇచ్చుటకు ఒక సంఘము నేర్పరచగలమనని ఒక తీర్మానము కడిచిన సెప్టెంబరు 11 వ తేదీక కాసునధియందు ఆమోదించబడినది. గవర్నరు గారి క్రింద పేర్కొనినవారి నొక సంఘముగ నియమించిరి, యన్. ఎ.కోటరెడ్డిగారు యెగల్వట్టు సెషన్సుజడ్జి (అధ్యక్షులు) డి. యల్. మూగు, ఇ.యచ్. థారాసు, డి. జి. రూఢిరావు, డి. డబ్ల్యు. బ్లాక్లెస్సు, బి. ముహమ్మద్. ఖానులలోకినాహేబు బహదూరు, డి. ఎ. రామలింగంకెట్టి, సి. పి. వెంకటరమణయ్యగారు, డి. యన్. శివజ్ఞానంపిళ్ల, కె. కరభారెడ్డి, యం. ఆర్. నేతురెడ్డిఅయ్యారు, మహమ్మదు హుసేన్సాహేబు బహదూరు, ఎ. రంగనాథం మొదలిగార్లు (సభ్యులు) రావుసాహేబు యన్. తిరుమలెయ్యంగారు (కార్యదర్శి) ఈ సంఘపుసభిలు చెన్నపురి యందు జరుగును. అధికారిసభ్యులకు వారికి సాధారణముగ ఇయ్యబడు ట్రావిలింగు అవకాశము లియ్యబడును. అధికారి సభ్యులకు కాసనసభ్యుల కియ్యబడునట్లు ప్రకారం ట్రావిలింగు అవకాశములియ్యబడునని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురివిశ్వవిద్యాలయము:— హెచ్. యన్. దండుగారిని చెన్నపురివిశ్వవిద్యాలయపు సేటుసభ్యులుగ ఛాన్సలరుగాను మరల నియమించిరి.

సెషన్సులు:— ఏప్రిలు 9 వ తేదీన హైకోర్టులో సెషన్సు కేసులవిచారణ ప్రారంభమగు నని మద్రాసు మెజిస్ట్రేటు ఈవార్డు కలెటుండు ప్రకటించుచున్నారు.

హైకోర్టు:— హెచ్. డి. కార్మిపుగారు తీర్పునందు స్వంతకాలము రావులవాదకు వి. మాళిలాపటి కిల్లెగారు ఆడిన్ నిస్సీటరుజెంరలు ఆఫీషి కలు క్రిస్టియనుమహద యాయకొనెయందెదరు.

లిపాలప్రకటన:— మామనుకు శంభుదానాలులు హార్మిసెల 8 వ తేదీ సాయంత్రము 6 1/2 గంటలలోగ చెన్నపురి జేసన్ పోస్టాఫీసునందు పోస్టువేయగలముని వెనెడెన్ని పోస్టుమాన్లుగూడ ప్రకటించుచున్నారు.

హిందూ థియేట్రాజకల్ హైస్కూలు:— ఈపాతకాల సాంస్కృతికపు బోటీపందెములు ఈనెల 12 వ తేదీ సోమవారం మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు యన్. బి. ఎ. గ్రౌండ్సులో జరుగును. గా. సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు ఈపందెములందు గణపాదినవారికి బహుమతులను పంచివెట్టెదరు.

గోవిందప్పనాయుని పాతకాల:— ఈ పాతకాల సాంస్కృతికత్వము వచ్చుచున్న కళాకాల హాలులో ఈనెల 9 వ తేదీ శుక్రవారం సాయంత్రము 5 గంటలకు జరుగును. గా. కె. వి. శెట్టివాయుడుగారు అధ్యక్షుల హిందెదరు. పోటీ పందెములో గెలిచిన వారికి గా. శెట్టివాయుడుగారు బహుమతులు పంచివెట్టెదరు.

నిషేధపుట్రువులు:— ఈ క్రింద నూచించిన గ్రంథములందు రాజద్రోహత్వారిక మగు విషయము లుండుటచే ఈ గ్రంథములు ప్రభుత్వము వారిచే నిషేధించబడినవి. ఈవార్డు కలెటుండు ప్రకటించుచుండిరి (1) రామరాజు పుండరీకాక్షుడుగారిచే అంధ్రమాన రచించబడిన స్వరాజ్య మహాసభ లేక అహమదాబాదు కాంగ్రెసు అనుపుస్తకము (2) లండనునందు ప్రకటించబడు హింద్ ఆను అంగ్లవార్తాపత్రిక రెండవసంపుటము నందలి 6 వనందిక (6) ముమ్బైగద రాధరాయిగారిచే రచించబడి జెంపానగరమున ప్రకటించబడిన ఇండియా ఇన్ఫర్మాన్సివను అనుపుస్తకము ఈమూడును నిషేధించబడినవి.

వ్యాయామ వార్తలు

ఆ గాఖాన్ హాకిపందెములు
పూనాలో జరిగిన వైపందెముల వైఠిన్సులో వీర్స్ (హెచ్ మైర్ వైట్ ఇన్ కెప్టేన్) వారు విజయముంది బహుమానముగ నొసఁబడు గిన్నెను బడవరి. ఇదివరకు మూడేడ్లు వరకు గెలిచి వీరిగిన్నె యొకటి కాళ్ళముగ గొనిరట.

నార్తర్క్ ఇండియా క్వార్టరాంగ్యుల్ క్రికెట్ పందెములు

లాహోరులో జరుగుచున్న వైపందెములలో వైఠిన్సు ఇరోస్టుయలకు మహమ్మదీయులయెను జరిగెను. మహమ్మదీయులు మొదటి ఇన్నింగ్సులో 80 రన్ను సంపాదించిరి. తిరుపత్ ఇన్నింగ్సులో ఐరోసియలు 112 రన్ను సంపాదించిరి. మొదటి ఇన్నింగ్సులో సంపాదించిన 226 రన్నుతో 1 వీరి మొత్తం 288 రన్ను సంపాదించిరి. మహమ్మదీయులు గెలువలెన్ను రెండవ ఇన్నింగ్సులో 210 రన్ను సంపాదించుటలేక.

రెండవ ఇన్నింగ్సులో మహమ్మదీయులకు 90 రన్ను మాత్రమే వచ్చెను. రెండు ఇన్నింగ్సులో కలిపి ఐరోస్టుయలు మహమ్మదీయులకన్న 169 ంస్కిల్లన సంపాదించి వందెము గెలిచి బహుమానపు గిన్నెను బడసిరి.

వజీరాజ్ కిలో ప్రత్తిపండితుడు గొప్ప అవకాశము అప్పువని దందాపు గారు తెలియజేసిరి.

నేలు కొన్ని సమావేశము

ఆదాయవ్యయపత్రమువైచర్య

అనధికారసభ్యులు నైతికవ్యయమును నిరసించుట

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ వార్త)

దీర్ఘ, మార్చి 7:—నేటిదినము నేలు కొన్ని సమావేశమున ఆదాయవ్యయపత్రమువైచర్య ప్రారంభమయ్యెను. సర్. బేసెలు బాకేలుగారు తా మధికారసభ్యులమును పూనుకొనిన తరువాత నేడే తొలిసారి నేలుకొన్ని సమావేశమునకు వచ్చిరి. 25 మంది అనధికారసభ్యులు మాత్రమే సభకు వచ్చి యుండిరి.

సర్. ఉమ్మర్ హయాతానుగారు

తొలిసారి సర్. ఉమ్మర్ హయాతానుగారు ప్రసంగించుచు నిట్లు చెప్పిరి:—ఉమ్మర్ పన్ను విధించుట చాల కుంచించి, ప్రజలందరి ప్రభుత్వభారమును తగ్గించుటకును, ఇంకను బోల్చివెడలుచుండి భీతి సంపూర్ణముగ పోలేను. అందున నైతిక వ్యయము తగ్గించుట భాగ్యముకాదని నానమ్మకము. సరిచప్పు ప్రాంతములకు దిగుకుటలు లింకను సంభవించుచున్న యున్నది. అందుచూడ నైతికవ్యయము తగ్గించగలడు. రాజకీయ ప్రచారమే జీవనాధారముగా గలవానను కైదుల నుండి విడుదలచుట కుంచించిగాదు. అది చాలా ప్రమాదకరము. మైను నుండి విముక్తిచెందినవారి లెల్లరు కాననోల్లంపునము ప్రాంతించుచున్నాను. ఇంతకుముందు భారతదేశమును తరిపాలించుచుండిన బ్రిటిషు పతినిధుల లోపములచే, భారతదేశము సామాజ్యభవగునా యని సంభాషించు తోచింది. కాని, సార్వభౌమత్వ ప్రభుత్వమువారు రీడింగ్ ప్రభుత్వమునకు, యే తయారాంతరిస్తామిం చుటకు సాయపడినవారైరి. రీడింగ్ ప్రభుత్వమువారు, హిందూదేశమును బహుజనమూలకమున తీర్చిదిద్దగలరని. కురల సామాజ్యమున స్థిరముగ హిందూదేశ ముండవచ్చు ననకుకనుకలలు పొడవూపుచున్నది

లాల్ బాబాయి థ్యామల్ దాస్ గారు

విమ్మట లాల్ బాబాయి థ్యామల్ దాస్ గారు చెప్పిరి:—కాశీపురా జైలులకు వెళ్ళుచు జైలుకుదేశ చాల ప్రమాదములు వాటిల్లును. మూడుపుట్టలను చాంచల్యస్థితియందుంచుచు మహాపాపకరము. పోస్టాఫీసు వ్యాపకస్థితికి వలన వచ్చుభవమును కొంతవరకు సామర్థ్యమును తగ్గించి వీరికి సహాయభూతిముగ నుండునట్లుచుచుంది. భారతదేశమునను అధిక సరిహద్దు ప్రాంతములందును కలహములు అంతరించినవెనుక నైతిక వ్యయము తగ్గించు ప్రయత్నములు సలిపెదనని వాదించు. రాష్ట్రమున ప్రభుత్వముచేసిరి. వీరి వ్యయనిర్ణయ సంఘమువారిట్లు జూపిన సాదంభావము, గాంచుమరితగారో యెనగా అధికారులు వీరివర్గ సక్రమమునగాని అంతరమున త్రోసివేసెనని తలచుచున్నది. ఉమ్మర్ పన్ను విధించుట చాల అపవరణము. ప్రజలందరి చాలాభాధల పడిపోయెదగా. అధిక ప్రభుత్వమునందలి లోటును రైలువేలకొట్టెలవైతమును అన్యాయితీలవలనను, సర్వము గ్రాంటుల రద్దుపరిచియు తీర్చుచున్నాను. ఇందువలన సులభమునకు 2,75,00,000 రూపాయలు ఆదాయమువచ్చును. ఇందును వచ్చాములవై దిగువతి వస్తును విప్పించుచువులవై పరిశ్రమలను విధించుటకు తీర్చుచున్నాను.

మేజరు మహమద్ ఖానుగారు

విమ్మట మేజరు మహమద్ ఖానుగారు చెప్పిరి:—సహద్దుప్రాంతములందు సంపూర్ణాక్రమణవిధానము అనుసరించిన ప్రయత్నము. కొలదికాలముగా పరిశ్రమలన్నియు అనుకూలవర్ధనమును. ఆవులు మనవ్యయము తగ్గించుట అవగలదు. ముఖ్యముగా నైతిక వ్యయము చాలా తగ్గును. ఉమ్మర్ పన్ను విధించుట చాల అన్యాయము. మత్తువర్ధనములవై పన్ను వేసి లాభదాయకము, ప్రయోజనకరము.

సర్ మెనక్టీ దాదాభాయిగారు

తరువాత సర్ మెనక్టీ దాదాభాయిగారు చెప్పిరి:—అధికవ్యయము చాలా కుంచించుమునందు, అచరణయోగ్యముగా నున్నది. మావర్ధనమునకు గుర్తింపదగినంత భాగము తగ్గించుచు, అప్పుడే తక్షణము వాణిజ్యవర్ధనము అభివృద్ధి చెందును.

మూడవ అంశమునకు ముగిసి గావనియు దానిని తక్షణముగానే తిరిగి పరిశీలించుటకు భాగ్యముగలవలెను నేటి దినములందు వివిధ మార్గములవలన పరిశీలించుట యథావ్యవసాయమున నేనువర్తించుచున్నాను. అందున నైతికవ్యయములందు బహుళభాగము తగ్గించవలయును. ఉమ్మర్ పన్ను విధించుట కడపటి చర్యగా గణించవలయును. పన్ను విధించుటకువస్తువులలో ఉమ్మర్ కడపటిది.

సర్. ఆర్థర్ ప్రూమ్ గారు

వీరిట్లు ప్రసంగించిరి:—ఉమ్మర్ పన్ను వేయుట భాగ్యము అయిన మోటారు యంత్రము విధించబడిన దిగువతి పన్ను విధించి, ఆదాయము పెంచుచును. మోటారు బండి యొకవేళకప్పుట కాదు. అది కర్తవ్యమును నువ్వోగిని ఆకళ్యేతుకు సాధనము.

లాల్ బాబాయి దాస్ గారు

విమ్మట లాల్ బాబాయి దాస్ గారు చెప్పిరి:—వరదేశమునకు వెళుచు జైలుకుదేశము గాననైతము విధించిన ఆదాయము పెంచుక, మునుగునకు నానుకలదాక యిప్పుడు పన్ను గాక విధించవలయును. ఇందువలన రీడింగ్ లోటును పూయించుటకు. అప్పుడే రాజ్యమునకు స్వాతంత్ర్య మొరగబడినది అందున మనకు 21 లక్షల రూపాయలదాక నైతికవ్యయము తగ్గించి తలంచెద. ఇట్లే పాపియా దేశపు భవ్యము చూడ భారత ప్రభుత్వమువారు భరింపగలరని. ఇందువలన 22 లక్షల రూపాయలదాక మిగలును. అధికమైన ఆదాయము కడపటి వేదవలె ననగా బంగారు వాణిజ్యము స్థాపించి బంగారు వాణిజ్యముల విలువ ప్రస్తుతము బోలె లెట్టునునందుచే, భారతదేశమున నుండవలెను. అప్పుడు వర్తమానమున కన్న రెండింతలు డ్రీ నిలువమొట్టులవై వచ్చును. మన భారతీయ వాణిజ్యావాణిజ్య పరిశ్రమలకు జీవనము. తాతా ఉత్పత్తి కంపెనీ, యు.ఎస్. థ్యామల్ నాకా సంఘమువారికి, పరదేశపువారి పోటీయందే రక్షణ మొరగుట ముఖ్యకార్యము. వెల్తులవై యెగువతినిస్తే వేకువలెను. కర్పిను నూనెనై నిమ్మల తగ్గించవలెను. విప్పించు వస్తువులవై పరిశ్రమలన్నియు విధించవలెను. ఇట్టి విధానమునే అన్వేరితయా దక్షిణాఫ్రికానుందు నాచరింపబడుచున్నది. ఇందువలన 50 లక్షలు వరదేశ విప్పించువస్తువుల వలనను 10 లక్షలు వ్యవేశ విప్పించు వస్తువులవలనను ఆదాయమువచ్చును.

ప్రొఫెసర్ కేలు గారు

ప్రాంతాధికారసభ్యులవై నూతనార్థిక సభ్యులకు వసతు లెక్కడును నున్నది. ఆదాయవ్యయ నిర్ణయసంఘమువారికి సలహా నిచ్చుటకు సిద్ధుడైయుండిరి. అట్లుయు 6 కోట్ల రూపాయలదాక లోటునవచ్చియుండుట చాల నాశ్వర్యము. ప్రజలవై నిమ్మలవై సంపూర్ణముగ విధించబడింది. ఇంక పన్ను లిచ్చుకొనబడును. అందు నూతనపు పన్నులు విధించుటకు మారుగా ఆదాయవ్యయ పత్రమునందలి లోటు అట్లేయుండి, వచ్చినది రానివలెను నాననమ్మకము. లాభకరముగాని రైలు లైనులవల్ల భవ్యము వెచ్చవలెను ఆవావ్యకము. అట్లుయును సామాన్యకానసభ్యులవై సభ్యులు అనవసరముగ దయామయలైరి సంవత్సరములలో 150 కోట్ల రూపాయలు వెచ్చబెట్టుకట్లు మంజూరు చేసిరి రైలు వేయక కడపటి లక్షల కొంచిన, యెన్నివిషయములలోనో అవసరముగ భవ్యము వెచ్చబెట్టుచున్నదని లేదుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేక విచారణసంఘము నియోజించి యేదియుచిరమో తెలిపికోని అట్టి వ్యయము మాత్రము చేయుటకు బానుకొనవలెను. ఎక్కువలూ పడిన భారతీయార్థికదేశము త్వరితగతినే భిక్షుకీ అయిపోయెదలెపు రాజా ప్రమోద నాథరాయుగారు

తరువాత కాకా ప్రమోద నాథరాయుగారు ఉమ్మర్ పన్నును విధించుట చాల అసభ్యవనియు మిలిటరీ వ్యయమును తగ్గించవలెననియు అప్పుడే జనులవై భారము కడక తోలు తీరి పోవుననియు కాదనిరి. విమ్మట సభ్యులు ఫలహారములవై లేరి.

(ఫలహారానంతరము)

ఫలహారానంతరము నేలు కొన్ని సమావేశమయ్యెను ఆదాయవ్యయపత్రమువై చర్య ప్రారంభమయ్యెను. లాల్ బాబాయి దాస్ గారు

లాల్ బాబాయి దాస్ గారు చెప్పిరి:—ఈసంవత్సరపు ఆదాయవ్యయపత్రమున కన్న, నమ్మ సంవత్సరపు ఆదాయవ్యయపత్రమున కన్న, నైతికవ్యయమునందు తగ్గించుట యధావ్యవసాయమున నేనువర్తించుచున్నాను. అందున నైతికవ్యయములందు బహుళభాగము తగ్గించవలయును. ఉమ్మర్ పన్ను విధించుట కడపటి చర్యగా గణించవలయును. పన్ను విధించుటకువస్తువులలో ఉమ్మర్ కడపటిది.

సర్ దీన్ దాస్ గారు

వీరి యిట్లు ప్రసంగించిరి:—ఆదాయ వ్యయపత్రమున చాలా భాగములతో తయారు చేసినందులకు అధికసభ్యులు వందనీయులు. రేపు సంవత్సరము నుండియైనను ఆదాయ వ్యయ పత్రము జనులకు సంతోషముకలిగించునదిగ నుండుగాక. వ్యయము తగ్గించవలసిన విధానములు విచారు మెంట్లు సంఘమువారు నూచించిరి. వీరిని మరుగునపెట్టెను. గతవత్సరము ప్రాధమిక ఫలహారము చాల ప్రయాసపడినందుననే రైలువేలమెంట్లు సంఘము నెలకొల్పబడెను. పార్లమెంటు ఆదాయవ్యయ నిర్ణయసంఘము బోలు నొకసంఘము నేర్పబడి, ఆదాయమునకు తగినంతవ్యయము జేయుటకు నిర్ణయించుకొని జేయవలెను. 1859 సంవత్సరమున వేమకు విధానములననే నైతికవ్యయము భారతీయులవైచి నది. అప్పటినుండి యేటయేట వ్యయము పెంచుచున్నది. ఆ అపరాధమును చట్టము కడపటివలెనుచిరమని నాయభిప్రాయము. (విడుదల విడుదల) స్వాతంత్ర్యవాణిజ్యము కుంచించి, ఆదాయము పెంచుచున్నది. వస్తువులవై నైతిక వ్యయము తగ్గించవలయును. గాని, సంవత్సరము విధానము సారము గా నెట్టికి నూడక, 10,000 రూపాయలకు కట్టుకను నిలిపి, మిలికరీ పనులవ్యయము మూలభవముల లెక్కను మార్చినయెడల రికోట్ల రూపాయలు మిగలును. ప్రాంతాధికార భాగము నూర్చుకొని మన అధికారవ్యయము వస్తువులవైచి సంతృప్తికరముగ అధిక సభ్యులు ప్రవేశపెట్ట కలుగును కాబోలు.

నై న్యాధిపతిగారు

విమ్మట నై న్యాధిపతిగారు అందరికిని బదులొసంగిరి. (వీరి యుపన్యాస మసంపూర్ణము. కొంత యాలస్యముగా వచ్చి నందున వెనుక ప్రచురింపబడును).

నవాబు సర్ జల్లీకర్ ఆఖాగారు

వీరిట్లు ప్రసంగించిరి:—నామిరులొకరు నూచించినట్లు బోల్చిని విధానభావము భారతదేశమున ప్రబలమై వుండును. అన్ని దేశములందును ప్రబలిన తరువాతనే బోల్చి విలుము మనదేశము నాకమించునని నానమ్మకము. సరిహద్దు ప్రాంతముల కల్లాలములు తగ్గించి, హిందూ దేశములో అంతరించుములు లేనేలేవు. అందున యింత వికారము నైతికవ్యయ కావ్యకములెను. భారతదేశమున అచటచట కలకలము సంభవించిన వాని నెవ్వరొకరును కొంతసామ్యమైనవలె మార్చు చాలును.

కొలంగోడు రాజుగారు

అన్ని యింతరదేశములలో వలె ఈ దేశముగానూడ వీరగ నైతము విధించుట మంచిగాదనియు, అసభ్యవనియు తలంప బడుచున్నది. ఉమ్మర్ పన్ను విధించిన ప్రతియొకరు యిచ్చినను, అది చాల కొలదియగుటచే అంతరి భారమని గుర్తింపబడెద అని కొందరు తలంచెదరు. రాష్ట్రీయపువారు సామాజ్యభారత్యము నకు జైల్లించుకొనవలసి వక పుష్కలము కొంత తగ్గించుట భాగ్యము. ముఖ్యముగా వెన్నపుర రాష్ట్రీయవారు చాల అన్యాయముగా నెక్కుడు జైలులెట్టుకొనవలసిన వారైరి. కప్పుములు తగ్గించబడెదను కొంత ప్రమాదము నూడ వాటిల్లును. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు, సామాజ్యభారత్యమువారి, వత్తుమన కన్నలగురితి జూపుటకై ఆదాయవ్యయ పత్రములందు లోటు జూపుచున్నారని అధికసభ్యులు తెలిపెను. అది అసభ్యము. అన్ని రాష్ట్రీయులలోన, ముఖ్యముగా మదరాసునందు అధిక సభ్యులు దయావిదూరములైనవారై, వ్యయము తగ్గించుచున్నారు.

లెస్లి నెంటు లాల్ బాబాయిగారు

వీరునూడ యావ్యవస్తును నిరసించిరి.

సర్ బేసెల్ బ్రా కేలు గారు

విమ్మట బ్రా కేలుగారు అధిక పక్షికుల జైలు చక్కగ నిర్వహించుచు, ఉమ్మర్ పన్ను చాలా కుంచించుముగ విధించబడుచున్నదనియు, దానిని సభ్యులందరు ఆమోదింపవలయుననియు తెల్పిరి.

తర్వాత అవసరము. కురల రేపు సమావేశమగును.

బి. ఎన్. మూర్తి, మేనేజింగు ఏజెంట్లు.

విదేశ వార్తలు

రూపు పరిస్థితులు

బ్రిటిషు కార్మికుల సంఘ ప్రయత్నములు

బ్రిటిషు ప్రభుత్వ విధానము

బోస్టన్ గారి యభిప్రాయము

లీజు, అర్ధరాత్రి మార్చి 6:— మిశ్రమంధరి ఆయా దేశపు రాజ్యాంగ సభలకు అన్ని ప్రముఖ వారి యభిప్రాయమును బట్టియున్న సంఘమును కేంద్రించి కామన్వెల్త్ వారిచే నియమింపబడిన సంఘమువారిలో రూపు సమన్వయముగూర్చి ఆలోచించుటకు ప్రయత్నింపఁగలెనని మగ్గిల్లు గారు నూచించి యుండిరి. దీని ననుసరించి కామన్వెల్త్ లో బోస్టన్ గారిట్లు నడిపి, రూపు సమన్వయము ఎఱిగిని ఇష్టములేదు. ఎప్పుడో పరిస్థితి ఈ అంత ముందునాయని ఎదురయ్యుచున్నది. మనకు తోచినంతవఱకు ఇంతవరకు పరాములు రూపు ఆకామణను గావించింపనని ఏమియు లాభమును లేదని జాలెను. అపారముగు నవ్వములు లీనివి. అది ఇంకను సామర్థ్యమును కుదర్చుటకు పరిణమింపఁగల చొప్పులము. ఈనవ్వములన్నియు ఒకరికే గలగలలేదు. జర్మనీకి ప్రాజాధారముగు రూపు ప్రదేశమును పరాములు చీల్చి నేసిరి. ఇది జర్మనీకి వివాదకరము. జర్మనీలో ఆపుడే వివాదము ప్రారంభమైనది. ఈ ఆకామణ లేకున్నపుడు ఇయ్యల కక్షికంపై ఇప్పుడు జర్మనీలవచ్చు నవ్వలహారపుకక్షి చాలతక్కువగా నున్న యిది. ఇప్పుడైన మనము బోక్స్ ము కలగజేసుకొన్న కొంచె మైన లాభ ముండదు. దీనికలన పరాములు మనపట్ల విరోధ భావము గలవని చెప్పెను. ప్రభుత్వమువారు పరాములు విరోధముగ నెంచు ఈ కార్యమును చేయ నమకట్టలేదు. ప్రభుత్వమువారి విషయమై తగిన కష్ట తీసికొనుటలేదని ఈ కథ వారభిప్రాయముబడెదాడు. సంకతులన్నిటిని ప్రభుత్వమువారు గుర్తించిరి. ఆర్థిక సమస్యను చూచుచున్నారు.

తమ రూపు ఆకామణను గావించుటచే ఒత్తికి కాగలే జర్మనీల సరియయిన ద్రోహకు వచ్చెదలని పరాములు అనుకొనుచున్నారు. అట్టి సమయమున మనము రూపు సమన్వయములలో జోక్యము కలుగజేసికొనరాదని బోస్టన్ గారిని. యుద్ధజేసి మనము జెక్కులముల ప్రాంగుచేయునట్లు జేయఁగలెనని నేటియు పర్యావరణములపట్టి తేలుచున్నది.

మనము లేనదే ఏయూరప్ లను ఉద్యమమును ధీమంతులగు పరాముల జేయుచున్నట్లు తలచెట్లని బోస్టన్ గారి యభిప్రాయము. తీర్మానము త్రోసివేత జరగెను.

రాంసేరుగొన్నాల్ గారి విధానముగల మగ్గిల్లును పరిష్కరించుటకు చాలదనియు అత్యధి విషయముగాంచదనియు రాబర్ట్ సీలు ప్రభువు తెలియజేసిరి.

రూపు ఇనుప దారులు

రవాణా ఏర్పాటులు

ప్రతిష్ఠాంధన మేర్పడుట

లండను, మార్చి 7:— ఇదివరలో జేసిన ప్రతిష్ఠాంధనముకు భిన్నముగ ఇట్లు కొలను రూపు విలేఖరుడు తెలుపుచున్నాడు:— బ్రిటిషు ప్రదేశములనుండి ఫ్రెంచి సేలను గొంపోవుటకు ఒడంబడిక కుదురలేదు. మిమిమిక్కిరి కొలను చచ్చుచే ప్రతిష్ఠాంధన మేర్పడినది. కొలనులో బ్రిటిషు అధికారులు సమాధానము కు రాకున్న ఈ విషయమును లండనుకు గొంపోవునును ఉద్దేశ్యమును చేయుట గారు తెలియజేసిరి.

గ్రీకు రాజకీయములు

ప్రతి విప్లవ ఉద్యమము

లండను, మార్చి 8:— రాత్రి 11-10. ప్రతి విప్లవము యలుకెదలుచున్నది ఏదన్ననుండి కచ్చు సంచారములు తెలుపుచున్నది లిండి డెయిలీ మెయిలు విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు. ఏదన్నను కాయము ఫింగులు యుగళువై ఎక్కించి ట్టింది కచ్చు జేసిరి. హెచ్చుపన్ను చేతను, నెలక అధికారము తీసు ప్రభలు విసిరిపోయి యున్నాడు. ఈ క్రొత్తి యుద్ధము లలో మెట్రాల్ గావే నేనని నాయకుడని తెలియుచున్నది. తమ పూర్వపు గ్రీకు రాజకీయమునాయకుడు.

నూతన వైమానిక విధానము

సముద్ర వ. మీద తపాలు త్వరలో బోవుట

నాకావిమానములు

క్రొత్త వైమానిక సంఘమువారు 1000000 పానుల పెట్టుబడితో సముద్రముమీద తపాలు త్వరలో బోవువైమానిక విధానము కేంద్రమును ఒక విధానమును అనుసరించుచున్నారు. క్రొత్త మోస్తరు నాకావిమానములను తయారుజేసెదరు. ఇవి మెయిలుతపాను జరుగురు ఉత్తరములను గొంపోవును. మెయిలుతపాను గొంపోవు పూర్వము విదేశములకు బోవును 100 మైళ్ల కొలది దూరములో ఉన్నపుడే ఉత్తరములను దీసికొనగల్గును. ఇంగ్లీషు తీరములో వందల కొలది మైళ్ల దూరములో ఉండగనే ఈ నాకావిమాన మెగిరిపోయి ముందుగ ప్లిమరుకు ఉత్తరములను గొంపోవును. ఇచ్చట లండనుకు ఉత్తరములను గొంపోవుటకు విమానముకట్టి కనిపెట్టుకొనియుండును.

బ్రిటిషు ప్రదేశములో నున్న ఇనుప దారులు

తెనుకు దీక్షిణపుటకకము ఇనుపదారి బ్రిటిషు ప్రదేశము గుండా పోవుచున్నది. ఇది బ్రిటిషు స్వాధీనములోనే యుండునని రోనాల్డు మగ్గిల్లు గారు కామన్వెల్త్ లో క్రొత్త దేశాలెలియజేసిరి. బ్రిటిషు ప్రదేశమునుండి రవాణా జేయు విషయము ఇంకను ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములలోనే యుండుటచే బ్రిటిషు ప్రదేశముల మ్రొందివారి స్వాధీనములో నుండుట జగల లేదని. బ్రిటిషు ప్రదేశములో నుండి ఫ్రెంచి సేలను గొంపోవు విధానము తెలియజేయుటకు గాడ్లీ సేనాని లండనుకు నేడు పోవుచున్నాడు. మ్రొందివారికి బ్రిటిషు వారికి తార్కాణముగ ఒరిండుట కది రినది.

అమెరికను ఆక్రమణ సైన్యము

న కళుఖచ్చన రాబట్టుకొనుటకు అమెరికాకు వ్యయముగ నున్నది. దీనిచే అంధర్వీక్షితులందరి ఆర్థిక సంఘమువారి రాయబారములకి అడ్డుగనన్నది. ముందు ఎట్లు తీర్చునది విచారించుట కింక వరల 10 తేది సమావేశముగను. ఇదిగొర్థమైపో, మిశ్రమంధరి ఇంకకంటె మంచివిధమును ఆరయనలయును. పోయిన సంవత్సరము మార్చి నెలలో ఇచ్చిన రొక్క మొత్తమును మరల పంచుట కిచ్చివేయవలయును. ఇందులో అమెరికనులు గూడ పాల్గొనెదరు.

జర్మనులు ఇనుప దారిని ధ్వంసము జేయుట

కొందరు జర్మనులు వైట్టెరుహాల్డులో ఇనుపదారిని ధ్వంసము జేయుచుండ పరాములు కనుగొని వారిని తుపాకులతో గాల్చిరి. ఒకరు చనిపోయెను. మరి ఇద్దరు తీరిగా గాల్చెరి.

జర్మను ఆక్షేపణకు పరాముల ప్రత్యుత్తరము

ఇంతవఱకు జర్మనులు 6000000000 బంగారు మార్కులను ఇచ్చిరి. ఇందులో 2000000000 పరాములకు మట్టిని, ఇవి ఆక్రమణ ఖర్చుకే చాలవు. స్పాన్ బర్గ్ లో పరాములకు కొంత పెట్టుబడి పెట్టిరి. ఈ కాలములోనే పరాములు 95000000000 ప్రాంతముల మ్రొందివేశములో ఖర్చుచెట్టిరి. ఇందు 54000000000 పాడుజేయబడిన ప్రదేశములను బాగుజేయుటకు వ్యయమాయెను.

జర్మను చాన్సెలరు ఆక్షేపణ

పరాముల ఆక్రమణను కఠినపరచుటకు, మార్గవిధానమును, దౌర్జన్యమును ఖండించుచు పరాములు తమ ఆక్రమణను ఆపుజేయునో గొప్ప ప్రమాదము వాటిల్లునని ప్రపంచమునంతట జర్మను ముక్తి హెచ్చరించిరి. మొదట రూపు ఆక్రమణ రాజకీయ సైనిక సందర్భములలో నూడుకొనదని జెప్పినట్టియు జేయుట ద్రోహమని. జర్మనులు తమ గమ్యస్థానము జేసినవరకు సాత్విక నిరోధమును పూర్తిగా సాగించెద మని.

కెనియా సమస్య

ను గూర్చి కామన్వెల్త్ లో కాంతింగళర మగు చర్చకు గడంగడమని కెనియా యూరపీయను కలెక్షనరు వారు జేసుకొన్న తీర్మానమును గూర్చి వెడ్జిడ్ గారయి అది నిజమని తమకు నిశ్చయము తెలియలేదని ఆరంభిగారు గారు నడిపిరి. క్రొత్తము కెనియా సమస్యను అనుకూలముగ పరిష్కరించుటకు బూరకొన్న సమయమున వెడ్జిడ్ గారి క్రక్షిలో నూచింప బడిన తీర్మానమును అంగీకరించుట తప్పని ఇండియాకుంట్రి గారని.

సామ్రాజ్య వాయువార్త

ప్రచారము

ప్రభుత్వ తీర్మానము ప్రజలను తృప్తిపరుచుట

మార్కోని ఏర్పాటులు

మార్కోని కంపెనీ డైరెక్టరు గాడ్లీ ఇఖాన్సు గారు వాయువార్తా ప్రచారమునకు విడు కార్యాలయముల నెలకొల్పి ప్రపంచములో నన్న రాజధానుల కన్నిటికిని ప్రతిదినము సమాచారమును తెలియజేసెదవని. ఇంగ్లాండులో అధ్యయనము 200,000 పానుల ఖర్చు అగును. కుదకు డొమినియనులలో గూడ వాయువార్తా ప్రచారమును జేయగల్గి మనిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా, ఇండియా, ఆస్ట్రేలియా లలో ఒకొక కార్యాలయమును) కనడాలో మూడు కార్యాలయములను నెలకొల్పెదరు. ప్రతి డొమినియనుకు కొన్ని కార్యాలయములు సమాచారమును అంది పుచ్చుకొనుటకుండును. దగ్గరనున్న కార్యాలయముతో చిన్న అధికారములగు వస్తు ఇండిస్ జేర్చబడును.

ప్రభుత్వమువారు లోపాయి కారి వారిలో పోటీగ పని చేయరాదని కొందరి యభిప్రాయము. ప్రభుత్వమువారు అధికార విషయములకు సంబంధించు సంకతులనే వాయువార్తా ప్రచారములముగ దెలుపవలెననుచున్నాడు. రెండేడ్లలో ప్రతి మగు వాయువార్తా కార్యాలయములు పూర్తి బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో ఏర్పడునని డెయిలీ తెలిగిగాపు పబ్లిక వాకొను చున్నది.

సంధి సమయమున లాభకరముగ నుండునట్లు ప్రభుత్వ కార్యాలయమువారు పోటీతో పనిచేయవలెను. యుద్ధ సమయమున యుద్ధ సమయమున భయము లేకుండ మరతకతను కలుగకలగ జేయవలెను. ఇచ్చట ప్రభుత్వ వాయువార్తా కార్యాలయము వారికి, విదేశములందున్న లోపాయి కారి కార్యాలయముల వారి కిని చులకనగా పారముజరిగిన చాలపురోహిద్దని ఈ విధానము గాంచును అని బైశ్చుపుతిక యభిప్రాయము. ఒక సంవత్సరము లోపుగ బ్రిటిషు విధానము పనిజేయుట ప్రారంభించును. 18 నెలలో బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమందంతటను పనిపాగును అని కర్నూ సింపుల్ గా రనిరి.

సోవియటు వైమానిక దళము

ఇండియాలో విప్లవమును పెంపొందజేయుట

లండను, మార్చి 8:— రాత్రి 10-20. డెయిలీ మెయిలు మార్కోని విలేఖరి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— సోవియటు రిపబ్లిక్ వారికి తుర్కి స్తానుకును ప్రత్యేకపు వైమానిక దళమును సమ కూర్చులెను. ఇండియాలో విప్లవమును పెంపొందజేయుటకును ప్రాచ్య దేశములకు ప్రబోధమును కలుగజేయుటకును తుర్కి స్తానులను మంచి ప్రదేశమునందు ఏర్పాటుజేయవలెనని వైమానిక పత్తి పత్తిక హెచ్చరించు చున్నది.

లా సేను సంధి

అంగోరా సభ వారు సంధి పరకుల సంకీర్తించుటకు నిరాకరించిరి. మసోటు సమస్య ఆక్రమణ ప్రదేశమును ఖాళీ జేయవలెనను మరతులతో ప్రతిపక్షముల తయారుజేయబడినది.

ఇంగ్లీషు సైనిక డొంగు తురుక్కు సేనలో జేరని తెలియు చున్నది.

కెయిరో బాంబు ప్రయోగములకు కారకులగువారిని బట్టి ఇచ్చినవారికి 10300 పానుల బహుమతి నిచ్చెద మనిరి.

బ్రిటిషు పట్ల ప్రతికూల భావమును ప్రకటించుచున్నందులకు రెండు ఈజిప్టు పత్రికలు ఆపుజేయబడినవి.

ఫ్రీస్టేటు సైనిక క్రమశిక్ష బాగుండుటచే బర్లందులో పరిశీతులు చాలవరకు అనుకూలపడినవి. విప్లవకారుల నడంచుటకు ప్రభుత్వమువారు క్రొత్త పద్ధతును అనుసరించిరి.

ప్రతి ఉత్పత్తి విక్రయించుటకు అమెరికను ప్రతినిధి మకుడు నూలు సరుకుల నిర్మాణము మార్చిలో నూటికి 50 చొప్పున ప్రతి ఉత్పత్తి జేయుట కిచ్చించెనని, అక్షేపకారము నిశ్చయించుకొనిరి.

కంజాబు కావననభవా బడ్డెయింకా తప్పిర 280 బక్షుల
 తరువదలచ గలబైడ నాకగలబైడ ఉద్దొగముల జీరయి
 లెక్కొకేయి నలసిరమ్మటయు ఎల్లెల్లూ అదాయము తగ్గు
 టయిన నే కారణములనియు, దుష్టాచారమును కావిచుటవల్లే
 దనియు న్యామకమధాపనముట్లు ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుత
 మనలంబియి యుద్ధిధానము పూర్వపడ దనియు కొల్లెవన్నలు
 వేయటమగుల యవకాశము లోకయింపనంభయము ప్రత్యేకముగ
 విద్వింపనమనియు అర్థి సభ్యులగు ఎర్ నాక మేనాద్రివారు
 గూహధాన మొనగిరి.

వృత్తాంతలేఖలు

హిందీ ప్రచారము

కొత్తాల్పీగారి ఉపన్యాసము

కొత్తాల్పీగారు హిందీ ప్రచారము పట్టికను పరిశీలించి దానియొక్క ముఖ్యముల యీ నెల 4 వ తేదీన కొత్తాల్పీగారి జరిగిన బహిరంగ సభలో నువ్వనించినది. ఈ మండలమున కొక హిందీ సంఘమును రేపట్నము చేసినది. శ్రీ శాశం రామలింగయ్యగారు ఆధ్యక్షులుగను శ్రీ దినకర్ సత్యనారాయణగారు కార్యదర్శిగను ఎన్నుకొనబడిరి. శ్రీమతి ఉన్నవ లక్ష్మీదాసుగారు గుంటూరునుండి యిక్కడకు వేటి యువకులను దక్షుచేసిరి.

పల్లకిమిడి

(ఒక విశేషమునుండి)

మార్చి 5:—కర్ణాటక నీలగుడి పాణి గానీసిద్ధాంతిగాత “శ్రీకృష్ణునిలాస గ్రంథాలయము”లో 4 తేదీనాడు 4x 11 ట్ల “పంచాంగము”ను పురించి యువవ్యసించిరి. పంచాంగమున కేమి యో, తిథివారములు తెలుసుకొనుచున్నవో, వాటివలన భవమేమో ముగలగు గ్రంథాలయ గణితకాస్త్రోత్తా సల్లముల వలన తెలుసు చేయును విపులముగా నువ్వనించినది. న్యూస్ పేపర్ తయారుచేసి చీన పంచాంగముల మరయోగ్రహణముల వివిధగా వాడవలయుననియు, దృష్టాంత పంచాంగములకు ప్రస్తుతము వలయున్న పంచాంగములకు చాలవ్యత్యాసమున్న దనియు, వివాదాస్పదములను మొదలగు కుదిరార్థములు చేయుటకు వేదవిశిష్టముగ కాలమున్నదనియు ప్రస్తుత పంచాంగములందు వ్రాచబడిన కాలము సరియైనది కావలసినవిషయముల కాలములో కుదిరార్థములు జరుగుచున్నవనియు, ఆంధ్రదేశములో యిచ్చముగా నన్ని వేదములలోను దృష్టాంత పంచాంగము వాడుకలోను నన్ని మొదలగు సాంకేయముల సరి విగా చేయించిరి. రాజ్యపునరుద్ధరణ కొక దృష్టాంత పంచాంగము తయారుచేయుటకు వాటిని భూమి న్యూ వారంబును నిర్ధారించిరి. కొంతమందియే పూచి మిగిలినవారిని తప్పక తయారుచేయవలసి తెలియజేసిరి.

కర్ణాటకమిడి 4 మైళ్లదూరమున మెలికాపుట్టి అను గ్రామమున్నది. సన్నపాటిసూర్యులు బట్టలకా గ్రామము ప్రసిద్ధికెక్కి యున్నది. అచ్చట పొలములకు పొర్లమివాడు కృష్ణానదీతీరా యంత్రమును ప్రతివత్సరము జరుపుచుండును. ఈ సంవత్సరము జరిగిన సుత్సమునకు కర్ణాటకమిడిను యిట్లు బట్టగ్రామముల నుండియు విశేషముగా ప్రజలు స్వామివర్యమునకు వెళ్లిరి. ఆ యంత్రవర్యమునకు చెందుద్రాంకుల దూమున కొనసూర్యగ్రామమున్నది. అచ్చట విశేషముగా పలుకుబడి గలిగియున్నట్లు తెలుసుకొనవచ్చును. మొదలగు అగు శ్రీమత చల్ల సియ్యన్న వాయదగు రాధిసూర్యుల చెందు కలకుగారుగలను చేయించి యంత్రవర్యమునకు చెందుద్రాంకులకు పానమిచ్చించి నాయదగు అచ్చట నొక భక్తవర్యమునకు వేర ప్రతియారే వామును కుంటి గుడ్డి ముసలి మొదలగు వాటికి బిక్కలకెక్కి అర్చకేర వియ్యము, అర్చకానంద యత్రునియొ ఆనమామును “వైకొనాని మరసంబంధ మునచర్చ జరుగుచుండుననియు, తెలియచున్నది.

విశాఖపట్టణముజిల్లాలోని గ్రామసంఘములకు కజ్జ ప్తి:— మార్చి నెల 4వ తేదీన కొత్తాల్పీగారి జరిగిన బహిరంగ సభలో గాన ప్రతినిధులలోను నెలకు సభ్యులను చేర్చి ఎన్నికలు స్వరాజ్యవారము అయినవెంటనే మూడవవారములో జరిపి ఆయాసభ్యులపేర్లు జిల్లాసంఘముకు తెలియజేయవలయును.

స్వరాజ్యవారమున పరిశీలించుటకు వందలార్ధము చేర్చి కొని వారములో చేరవలసినవని కార్యక్రమము విస్తరముగొని దీక్షగా పరిశీలించవలయును.

ఆయా గ్రామసంఘముల కార్యదర్శులు అభిలభ్యత భిక్షు సంఘమువారి ప్రతిపద వరతుల ప్రకారము భిక్షు ఒక సంవత్సరమునకు ఇంటికి అన్న కృత్యమునకు వందలార్ధము గూడ విధియు చేయవలయు రాదలచినవారిని వెంటనే దరఖాస్తు ఈ పుచ్చుకొని జిల్లాసంఘమునకు పంపవలెను.

మల్లి మునుగుల కోడంగరామస్వామి, 7-3-23 విశాఖపట్టణము, జిల్లా పాఠశాలసంఘ కార్యదర్శి.

జూబులు

ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథనిలయము

లోకవిదిత మొట్టమొదటి ముఖ్యముగా ఆంధ్రోపయోగ మొనఁగుటయొక్క సహాయ సంస్థములకుండి ప్రచారములో నున్నటువంటి ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథనిలయము రాజమహేంద్రవరమునుండి మాకాకినాడ ప్రభుత్వము మాన్యుట యంతయు సంతసనీయును. వై గ్రంథనిలయమువారు ఇదివఱలో సాంఘిక, రాజకీయ, చారిత్రిక, విద్యాదులలో సమాఖ్య 70, 80, గ్రంథములు ప్రచురించి ప్రస్తుతం తెలుగుభాషలోనున్నట్లు పుస్తకానిములు తెలుగువ్రచయించి లోకోపకారము చేయుచున్న సంగతి సర్వరిజితము. ఇట్టి రచయిత అంధ్రలోకమున్న ముఖ్యముగా కాకినాడ పురవాసులున్న కనుప్రొత్సాహ మొకంగడ రని నమ్ముచున్నాడ.

గోవిందరాజుల కోటనాదీరావు, కాకినాడ.

గోదావరిజిల్లా పెద్దాపురం తాలూకా జమీందారీ గ్రామకరణముల ప్రత్యేకసభ-తృతీయసమావేశము

24 ఫిబ్రవరి 1923 సంవత్సరము తేదీన గోదావరిజిల్లా పెద్దాపురం తాలూకా పెద్దాపురం గ్రామంలో నున్న బుద్ధి నీతయ్యగారి సభములో జమీందారీకరణము లందరు సంఘముగా కూడి కిరిపురం గ్రామకరణంగా రగు ఆపర్తి మార్య నారాయణమూర్తిగారి ఆధిపత్యమున సభగావించి యాదిగుర తీర్మానములు పోషించినది.

తీర్మానముల సారాంశము

గవర్న మెంటువారు గవర్న మెంటు గ్రామములలో పాటు జమీందారీ గ్రామకరణములకు ట్రయ్యూనాఫీసర్లకు గవర్న మెంటు పరిచేయుటయే కాక అదనముగా జమీందారుల వారి పోషణ చేయవలసియున్నట్లు వీరి జీతములు యిది వరకున్న అఖరు జీతం రు. 4-0-0 కు బదులు రు. 8-0-0 లకు మాత్రం వృద్ధిచేసి మూడువందల రు. 12-0-0 కంటె పాచ్చిరేపందా ముగింపుచేసినారు. అందుకల్ల జమీందారులకు గల దుటయు జీతములు స్వల్పముగలవలయునని సంఘమువారు చింతిల్లుచున్నారు.

జమీందారీ గ్రామములకు అదనముగా జీతములు ప్రమాదము జేయవలసి యున్నట్లు జీతం గవర్న మెంటుగ్రామములలో పాటు అయిన ఆఖరు గేడు నెల 1 కి రు. 15-0-0 లు చొప్పున అయిన వృద్ధిచేయవలయునని, గవర్న మెంటువారిని యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

జమీందారీ గ్రామకరణములు ట్రయ్యూనా ఆఫీసర్లు వారూ ఆఫీసులకు వచ్చి ఆయిప్పుడు ట్రయ్యూనా ఆఫీసర్లకు యిరా ఖర్చులు యిప్పించుటలేదు. కనుక గవర్న మెంటు గ్రామములకు యిప్పించుచున్నట్లు చేసి, వీరిని యిప్పించవలసి యీసభవారు గవర్న మెంటువారిని కోరుచున్నారు.

వీరికి ఆఫీసర్ల పారంపర్య హక్కులను గురించి 1919 సంవత్సరం ఆక్టోబరు నెల 5 తేదీ నె. 430 రు వెట్టిక సవరణ బిల్లును పూర్తిగా రద్దుచేసిన ప్రస్తుతం ఆఫీసర్ల వారము విచారణకు వెట్టికపద్ధతి ప్రతినిధులలో సాకాశమిచ్చి మాట్లాడెదమనియు వారి చేయించిన ప్రతిపదలన యీ సంఘము వారు తమ ఆలోచనమున తెలియపరచుచు యిబిల్లును విచారణలో విమర్శించి తేవందా వెంటనే ఉపసంహరించుకొనవలెనని యీ సంఘమువారు గవర్న మెంటు వారిని ప్రార్థనచేయుచున్నారు.

ఈ సంఘము కిరీపురం ముడి పెట్టలను తెలియపరచుటకు గాను కిరీపురం వారివద్దను గవర్న మెంటు వారివద్దను కిరీపురం ముడి పెట్టలను అదనముగా పిట్టనులు దాఖలు చేయుటకును, జనల్ కెక్ కరీగా పూడి పరిశీలించుటకును జిల్లా మొట్టమొదట అత్యుగారి తిరుపతి రాజుగారి ఆధికార మియ్యబడినది.

మున న బు కరణములకు గ్రామనాకర్లు సర్కారు నాన్ రేషన్ల సంకల్పములో నియమాలు వచ్చుచున్నవి. కనుక నా కర్ల యొక్క కర్తవ్యము, కొందరు నాకర్ల కరణములను కొందరు నాకర్ల కరణములను ప్రత్యేకించి నాకర్ల చేయవలగున యేర్పాటు చేయవలసిన దని గవర్న మెంటువారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

అయ్యగారి తిరుపతిరాజు,

నాకర్ కేరకుడి.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘము

ఫిబ్రవరి నెల ఆదాయవ్యయ పట్టిక

(గి-9-93 మొదలు 9-9-23 వరకు)

ఆదాయము			
జిల్లా ప్రత్యేక తిలక్ స్వరాజ్యనిధి	౬౦౩	గి	౬
పాతకెక్కల బాపరుబాకీనూర్లు, అడ్డు	౪౦౦	౧౪	౪
మొట్టమొదట ఖర్చులుపోస నిల్వ			
గయా తిలక్ స్వరాజ్యనిధి	౧౦౬	౧౦	౪
రేపల్లెతాలూకా పంచమ నేత విద్యార్థి నేతననిధి	౪౪	౧౦	౦
ఖాది ప్రత్యేకనిధి (ఖాదిదేశ్ కర్తయ్యదనంబు)	2౦౦	౧౦	౦
పంచమ నేత విద్యార్థినిధి	౧౦	౧౦	౦
పాతకార్యకర్త గారు గి-9-93			
తాము ఒప్పు గించినది.	౧౦౨	౧౦	౨
మొత్తము 999౦ ౪ ౧౦			

ఖర్చులు			
ఆఫీసు చిల్లరఖర్చులు	౪	౪	౬
ప్రేమకరి	౨౦	౬	౬
పోస్టేజి	౧౪	౧౩	౩
గోపాలని రామలింగయ్యగారికి పంపి			
నది. (వినుకొండతాలూకా ప్రచారము నిమిత్తం)	౪౦	౦	౬
అయ్యలు	౪౨	౧౨	౦
గొల్లపూడి సీతాగారు శ్రీ గొల్లపూడి పంపినది. రేపల్లెతాలూకా ప్రచారము నిమిత్తం)	౪౦	౨	౪
జిల్లాపాటి సోమయ్యగారికి (రాపల్లె తాలూకా ప్రచారము నిమిత్తం)	3౧	౦	౦
దొంగరాజు మంగళరావుగారు వాకి:డ్డిగాక	౪౦	౦	౦
కోటంరాజు రాజేశ్వరరావుగారు	2౪	౦	౦
జేదూరి సదాశివయ్యగారు వాకి	౨౪	౦	౦
ప్రభు రామప్రసాదగారు వాకి	౪౦	౦	౦
బుజుగు దర్గా ప్రసాదరావుగారు వాకి	౧౧౬	౦	౦
భవిరెడ్డి లక్ష్మీ నరసింహగారు వాకి	౧౦౦	౦	౦
కల్యాణం గోపాల కృష్ణయ్యగారు వాకి	౬౦	౦	౦
ధారా గోపాలశ్రీ గారికి పంపినది (పింగళి తాలూకా ప్రచారం నిమిత్తం)	3౦	౦	౦
కోకాధికారివద్ద నిల్వ	౧౨౦౦	౦	౦
ప్రచార ఖర్చులు	౧	౧౨	౦
ఆఫీసు జీతములు	౨౩	౪	౦
గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘ ఖాది పోస్టుగి	౧౦	౦	౦
సగదు చితా నిల్వ	౧౧	౧౧	౧౦
999౦ ౪ ౧౦			

మద్ది రాధాకృష్ణయ్య, కార్యదర్శి.

వెంకటగిరి జాలిబదర్లు క్లబ్, తృతీయ సాంవత్సరిక బాడ్ మింట్ పంచేము

వైదెల్లివ బాడ్ మింట్ పంచేము 1923 సంవత్సరం మార్చి నెల 8 తేదీ మొదలు, నెల్లూరుజిల్లా వెంకటగిరి జిల్లాలో జరుగుచుండును.

కనీసము ఒక సంవత్సరమునకు బూర్జుమునుండి స్థాపితమైన బిల్డింగ్ మును పంచేమునకు చేర్చుకొనవలెను. ఈ పంచేము నెల్లూరు, గుంటూరు, కడప, అనంతపురము, చిత్తూరు మండలములలోని బిల్డింగ్ మును మాత్రమే చేర్చవలసినది.

జరుగించినవారికి నైపు వెండిపతకములను నైపులలో నవంబరు మొదలవారికి నైపు బాడ్ మింట్ బాట్లను ఇవ్వబడును (బహుమానము) వటిము మూడు సంవత్సరములు వరుసగా బహుమతిదేవానికి 65 రూపాయలు విలువల యొక వెండిపతక కార్యముగా నొసగుచుండును.

ఈ పంచేమున ప్రవేశించు ప్రతిబిల్డింగ్ మును గారు. 8-0-0 మూడు రూపాయలు మాత్రము వారి దరఖాస్తులో గూడ పంపవలయును. దరఖాస్తులు ఈ నెల 24 తేదీ లోగా పంపవలయును.

విశేషసంగతులు తెలిసికొనవలసినవారు టోర్న్ మెంటు గురించిగారి వ్రాసి తెలిసికొనవలెను.

చెన్నపురి కార్పొరేషను నోటీసు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుకలిగిన గుణావళిగా నుండును. తాంబూలములలో గాని విడిగా గాని 1-2 మూత్రలకు పురుగుకొనినవి అనందముగా నుండుటతోగాక, అజీర్ణము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, నర్మిశోషము, దీగ్గు, శిబ్బము, కలరా, షేక్, విషజ్వరములు, నీటిదోషములు, పండ్లనోపులు, మొదలగు అనేక విధములగు వ్యాధుల కిది వ్యధియధమునలె పనిచేయును. వేలకొలది సీసాల వికరణ మగుచున్నవి. (3851)-
200 మూత్రలసీసా 1-కి రు 0.4-0; డజన్ సీసాలు రు. 2.0-2.5.
వి. పి. చార్లెస్ ఎన్నికైతే నా రు 0.6-0.
పి.సి.పి. ఆంధ్ర కో. ఆయుర్వేదనమాజం, పెరిదేవి, తెల్లూరు జిల్లా

మిత మైన ధరలు

శ్రేష్ఠ తర మైనవి

నూతనముగా తెరువబడిన పట్టువస్త్రములపాపు

చైనా, జపాను, కాశీ, బెంగళూరు కంచీ మొదలగు జాగాలనుండి వలురకముల పట్టు జువీలను క్రొత్తగా తెప్పించి ప్లాకు చేసి యున్నాము.

శ్రీకృష్ణ కావలసిన వలురకముల పట్టు చీరలు, జాకెట్టు దినుసులు, పావడ దినుసులు, దావణీలు ఉన్నవి.

పురుషులకు వైనవేసుకొను పట్టు అంగవస్త్రములు, కోట్లకు కావలసిన పట్టుగుడ్డలు, ట్రీడులు, ఆల్ పాకు, వర్తుకు కావలసిన సాదారకములు, గీతలుగలవి అనేకములున్నవి.

ఒకసారి మాదుకొణమునకు దయచేసి వచ్చి ఒక బేరము చేయకొరెదము

సత్రామ్ దాస్ కిషన్ చందు, మద్రాసు సిల్క్ ఎంపోరియం, 31, 32 రత్నన్ బజారు, మదరాసు.

లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయసైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది. 250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సిసాలవరకు రూ 1-4-0

మైసూరు ఎస్ ఎస్. ఆర్ వైద్యశాలాధికారి పా. వెంకటాచల వండితులవారిచే తయారు చేయబడిన లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను వాడితని అది శుభ స్వదేశములికలచే తయారు చేయబడినవని తెలుప మిక్కిలి చంతోషించెదను. వాటిని వాడుటకలన నోటికి వుంచి నువ్వునుచున్నవ, విడువని రొమ్ముకడదెను, అజీర్తి, న్యూక్రోములు, కడుపుకొప్పి, కంటుజ్వరములు వీటిని తక్షణమే పారదోలును దీనిని ఆయుర్వేద వైద్యులందరు తప్పక వాడుట వలచిది.

డాక్టరు ప్రభాకరు, ఫెల్లో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేటు, ఎస్. వై. ఇన్ స్పెషియల్ ఆఫ్ వైద్య య. ఎస్. పి. ఐ. ఎస్, పానీటి ఇన్ స్పెషియల్ లండన్, కన్ స్ట్రక్టింగ్ కెమిస్ట్, ఆగ్నియారింగు, నెం 2 బొంబాయి.

కానకేసరి ఉష్ణము, శీతలముచేయునదగు, కుక్కదగ్ధ, గొంతుపుండు, రొమ్ముకడకము మొదలగునవి తప్పక తక్షణమే తుడుచును.

రు. 2 లు బేషధములు కొనువారికి మా శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేక క్యాలెండరు ఇనాం.

నెం. 183 చైనాబజారురోడ్డు, అనందభవనముదగ్గర మద్రాసు.

పాశ్చర్య వెంకటాచల వండితులు, శ్రీ శీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు. (2)

మువ్వగమనింపు (20-2)

మోగ్యలొవ్వములు

(8) బెనారస్ సిటీలో నుండు, దుర్గా మెడికల్ హాలు వారి బహుమూలనివారికి నాకు అత్యద్భుతమైన గుణము నిచ్చినది. ఇప్పుడు నా కావ్యాధి లేదు. ఇందుకై వారికి నేనే నా కృతజ్ఞతాపూర్వకమయిన వందనములు చేయుచున్నాను. రంగూన్ బొంబాయి, 80-6-19 హెడ్ మాస్టరు.

తెనుగులాగ్రంథములు

సివిల్ ప్రొజీజర్ కోడ్ కాలిక్టరైండు	5-0-0
క్రిమినల్ ప్రొజీజర్ కోడ్ డిట్రీ	6-0-0
ఇంజియర్ పీసల్ కోడ్	3-0-0
లిమిటేషన్ ఆక్ట్	2-0-0
కాంట్రాక్ట్ ఆక్ట్	3-0-0
ఆస్తి సంరక్షణ (ట్రాంసుఫర్ ఆఫ్ ప్రాపర్టీ ఆక్ట్)	3-0-0
యెస్టేటు ల్యాండు ఆక్ట్	2-0-0
ఇక్వెంటీటీ మూన్యూలు	1-0-0
ఇక్వెంటీటీ ఆక్ట్	2-0-0
క్విట్ రోల్స్ ఆక్ట్	3-0-0
ఇండియన్ కంపీస్ ఆక్ట్	3-0-0
యెవిడెన్సు ఆక్ట్	3-0-0
స్టాంపు ఆక్ట్ (నూతన మార్పులతో)	2-0-0
కోర్పరేషను ఆక్ట్ (డిట్రీ)	2-0-0
పంచభాషి	0-10-0
శతకరత్నావళి (నూతన కూర్పు)	2-0-0
కథారత్నావళి	1-4-0
విక్టోరియా డిప్, మైలాపూరు, మద్రాసు.	

Reduced Price

మిక్కిలి తగ్గినవెల! త్వరచేయండి!!

GENTS & LADIES ROLED GOLD RADIUM BRACELET WATCHES. 3 సంవత్సరము గ్యారంటీ

కోల్డ్ గోల్డ్ రేడియం ప్రేస్ లెట్ వాచ్

క్రొత్తమోస్తరు అమెరికా U. S. A నుంచే గడియారములు!

ఈ గడియారం మాయొక్క

సాంక ఆర్థరువై దృఢమైన లీమరు

సామానులతో తయారు చేయబడి

(ప్రతి సంవత్సరమీద రేడియం అను

భవన పెట్టబడియున్నది. మీటిలో దీపము కనాయములేక గృ

టలు చూడగలవి. ప్రేస్ లెట్ యను చేతిగొలుగు, తిన్నది.

పెద్దదిచేయవలయు స్ప్రింగ్ పెట్టబడియున్నది. ప్రతి గడియారము

చక్కగా కరిగింబి 3 సంవత్సరములు గ్యారంటీ ప్రతిమీతో

తంపబడును. మీయొక్క విలాసము తెలియజేయు వికేదముగా

ప్రాయవలెను. వి. పి. ఛార్జి ప్రత్యేకము 1. రఫ్ ఫోన్ కోల్డ్

గోల్డ్ రేడియం ప్రేస్ లెట్ ముండేటి గడియారము, డిట్రీ

(స్ప్రింగ్ గొలుగు చేరి రూ. 8-8-0, 2, 4, మూల, డిట్రీ. గా

లును చేరి రూ. 9-8-0, 3, 8 మూల డిట్రీ గొలుగు చేరి

రూ. 10-8-0.

సోల్ ఏజెంటు—సారథి. అందు, కో.

తపాలంపెట్ట, నెంబరు 1202, జి. పి. ఓ. మద్రాసు.

వెంట్రుకలే అందము. రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దుస్వస్థతో ఉండి రాకమునకే త్వరచేయ. ఉదాహరణకు మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పొడవవును. అంతవరకు రాకమునకే.

కొమిసీయా నూనెను వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది కిషన్ వేయబడినది. వెంట్రుకల రెడ్డి కోగ మున్నును, కోగ ముండ్ల మున్నును, యాని కిషన్ వేయబడినది. వెంట్రుకలు తిట్టుట గాని, కరువుగ గాని యుండదు. మీ వెంట్రుకలు మరల యెక్కుటి మెత్తనమున గల్గి వట్టు కలె నుండి తెరయుచుండును. ఈ కోగమునే దీనిని కరిగించి చూడుము. వెంట్రుకలు యెక్కువృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు. కామిసీయా తలమున నిన్ను శర్యోత్పన్నునిగ చేయును. కలె నుండి 1-కి 2-కి కూపాయి. వి. పి. ఛార్జి ప్రత్యేకము. అన్ని పోస్టాలోను ఈ ప్రొడెక్ట్ తెలుపబడిన ప్రకారము ఇక యింపబడుచున్నది.

ఇది మంచి లక్ష్యముగా రంధరికవ్వమును, నరహ లక్ష్యముగా నువ్వును ప్రత్యేకము, లేక అత్యంత కావలసినవృద్ధి జాగ్రత్తను గూడ జోరవను, లేకన్న, పాలు యెంతయు:—

ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అందు

కెమికలు కంపెనీ, 155 బమ్మాయకీడు, బొంబాయి.

మీకు నువ్వును ప్రత్యేకము, లేక అత్యంత కావలసినవృద్ధి జాగ్రత్తను గూడ జోరవను, లేకన్న, పాలు యెంతయు:—
"టెట్రో డిల్ బహారు" కు ప్రాయము.
1. కిషన్ వేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.
2. కొమ్మలు 1-కి 2-కి రూ 2-0-0
3. ప్రాయము " " 0-12-0
4. ప్రాయము " " 0-8-0
5. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
6. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
7. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
8. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
9. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
10. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
11. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
12. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
13. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
14. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
15. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
16. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
17. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
18. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
19. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
20. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
21. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
22. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
23. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
24. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
25. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
26. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
27. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
28. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
29. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
30. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
31. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
32. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
33. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
34. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
35. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
36. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
37. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
38. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
39. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
40. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
41. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
42. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
43. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
44. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
45. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
46. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
47. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
48. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
49. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
50. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
51. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
52. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
53. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
54. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
55. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
56. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
57. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
58. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
59. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
60. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
61. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
62. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
63. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
64. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
65. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
66. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
67. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
68. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
69. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
70. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
71. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
72. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
73. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
74. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
75. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
76. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
77. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
78. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
79. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
80. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
81. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
82. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
83. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
84. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
85. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
86. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
87. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
88. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
89. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
90. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
91. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
92. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
93. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
94. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
95. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
96. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
97. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
98. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
99. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి
100. కొమ్మలు చేరి చూపాయక చర్మిన మిక్కిలి